

САВА осигурување а.д. Скопје

Финансиски извештаи
за годината завршена на 31 декември 2017

SAVA
OSIGURUVANJE

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА
РАБОТЕЊЕТО ЗА 2017 ГОДИНА
НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД
СКОПЈЕ

Содржина:

ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА.....	4
I. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО	5
1 ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ	6
2 РАКОВОДНИ ЛИЦА	8
II. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО	9
1 ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО	10
1.1 Најважни настани на Друштвото	10
1.2 Најважни настани во 2017 година	11
2 РАЗВОЈ ВО 2017 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2018	12
2.1 Визија, мисија и вредности	12
2.2 Профил на Друштвото.....	12
2.3 Дејност на Друштвото	13
2.4 Позначајни случувања за 2017 година	15
2.5 Развој во 2017	15
2.6 Очекуван иден развој во 2018.....	16
2.7 Опис на главните опасности и несигурности со кои се соочуваше Друштвото	18
3 КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ.....	19
3.1 Стретешки насоки на Друштвото	19
3.2 Исполнување на деловните цели	20
3.3 Овластени ревизори	20
3.4 Материјални фактори на ризик	21
3.5 Зделки со заинтересирана страна	23
3.6 Големи зделки	23
3.7 Измени во основната главнина и во резултатите за извештајниот период.....	23
3.8 Промена во сопственичката структура.....	24
3.9 Акционерски капитал и сопственичка структура.....	24
3.10 Организациона шема	26
3.11 Подружници на Друштвото	26
3.12 Податоци за продажната мрежа.....	29

4	ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО	31
4.1	Макроекономски движења во 2017 и очекувања во 2018.....	31
4.2	Осигурителен пазар	34
III.	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	37
1	КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	38
1.1	Најважни финансиски показатели за 2017 година.....	38
2	ПРЕМИЈА.....	39
2.1	Број на склучени договори за осигурување.....	39
2.2	Полисирана премија	40
2.2.1	Структура на полисирана премија.....	41
2.2.2	Полисирана премија по дистрибуциски канали	42
3	ШТЕТИ.....	43
3.1	Број на ликвидирани штети.....	43
3.2	Износ на ликвидирани штети.....	44
3.2.1	Структура на штети.....	45
3.2.2	Ликвидирани штети по дистрибуциски канали	45
3.2.3	Штети / премија (loss ratio)	46
4	РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ	48
4.1	Број на резервирани штети	48
4.2	Износ на резервирани штети	48
4.2.1	Структура на бруто резервирани штети.....	49
5	РЕОСИГУРУВАЊЕ.....	51
6	ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	53
6.1	Бруто технички резерви.....	53
6.2	Нето технички резерви	54
6.2.1	Структура на нето технички резервации.....	55
7	ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ	57
7.1	Резултат од работењето	57
8	ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА	58
8.1	Актива и пасива	58

8.2	Капитал и резерви	59
IV.	ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО	60
1	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	61
1.1	Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси	61
1.2	Клучни активности од областа на управување со кадри во 2017 година	61
1.3	Вработување и структура на вработени	61
1.3.1	Вкупен број на вработени во Друштвото	62
1.3.2	Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)	64
1.3.3	Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование	64
1.3.4	Вработени во Друштвото врз основа на возраст	64
1.3.5	Вработени во Друштвото врз основа на пол	64
2	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА	65

ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери и соработници,

За сите нас, во Сава осигурување, секоја година е полна со предизвици и новини кои не мотивираат да работиме со несмалена посветеност. Почестен сум што повторно можам да се обратам пред вас и да ги споделам, пред сè, резултатите, а потоа и впечатоците од работата во претходната година.

Сава осигурување а.д. Скопје ја заврши 2017 година со позитивен финансиски резултат во износ од 22.027.183 денари со што реализираше пад од 6.652.334 денари (пад од 23,2%) во однос на претходната 2016 година. Оваа година измина во знакот на големи ликвидации, но ние и понатаму ја утврдивме стабилната позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар. Уверени сме во изборот да ја следиме сопствената филозофија и да трасираме нови патишта до клиентите. Ние сме стабилен осигурувач и одличен исплаќач на штети кој претставува вистински партнер за секој што умее да препознае квалитет.

Во изминатата година поминавме низ уште едно ребрендирање со кое се заокружи корпоративниот идентитет на ниво на целата групација и го промовиравме новиот групациски слоган „Никогаш сами“ како израз на нашата филозофија на заедништво со своите клиенти, соработници, акционери.

Продолживме со успешните проекти од претходно, но започнавме и нови. Тоа нè одржува на врвот според иновативноста во работењето: покрај најкомплетната понуда за осигурување на моторни возила на македонскиот пазар; успешното функционирање на проектот со банкоосигурувањето; оперативноста на контакт-центарот; а особено развојот на онлајн продажбата на патничко, домаќинско, како и осигурување од незгода - со што имаме значајна улога во изградбата на култура на онлајн пазарење во осигурителниот пазар во Македонија.

Онлајн продажба на полиси одлично функционира повеќе од една година. Ова станува сè поважен момент во приказната за олеснувања и поволности за клиентите: покрај нашата 24 часовна телефонска поддршка, на клиентот му е на располагање комуникација преку веб страната, вклучувајќи и поддршка при купување во веб продавницата.

Посветеноста на клиентите ја докажуваме со секоја своја постапка, а ја унапредуваме и со воведување на мобилната апликација Моја Сава и програмата за лојалност, кои треба да го доживеат својот развој во годината пред нас.

Во сферата на општествено одговорно однесување продолжуваме со истата љубов и посветеност. Во рамките на редовните активности и проекти, настојуваме да бидеме препознатливи по својата грижа за околината во која живееме и работиме. Затоа и работиме на проекти од најразлична природа: поддршка на маргинализирани групи, еднородителски семејства, крводарителски акции, спонзорирања во спортот, се вклучуваме во активности за заштита и разубавување на природата... Се погриживме и за унапредување на спортскиот и тимскиот дух во компанијата и со клиентите, па ја создадовме Сава Спорт + како програма за збогатување на внатрешната и надворешната комуникација.

Правејќи ја оваа ретроспектива на 2017 година, ми се потврди сознанието дека се движиме во вистински правец и дека продолжуваме да градиме патишта кон подобра иднина – за своите вработени, за акционерите и за средината во која живееме и работиме. Затоа, никогаш нема да бидам уморен од нагласувањето на искрената благодарност до сите учесници во успесите на Сава осигурување: нашите вработени, менаџментот, матичната куќа Сава Ре, а особено оние кои продолжуваат да веруваат во нас - акционерите, соработниците и клиентите.

*Со почит,
Петер Скварча
Генерален директор*

■ ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО

1 ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на Директори го сочинуваат седум членови во следниот состав:

ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), извршен член на Одборот на директори, роден на 01.02.1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 22.11.2011 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 05.09.2020 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Генерален директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

ИЛО РИСТОВСКИ, дипломиран електротехнички инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 26.04.1969 година во Велес, Р.Македонија, пол машки, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година од страна на Одборот на директори на Друштвото со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година за период од 1 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

МЕЛИТА ГУГУЛОВСКА, дипломиран градежен инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 20.11.1966 година во Скопје, Р.Македонија, пол женски, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година од страна на Одборот на директори на Друштвото, со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година за период од 1 година, вработена во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

Бруто годишниот надоместок на извршните членови на Одборот на директори на Друштвото за 2017 година по основ на плата и други права кои им следуваат според Менаџерските договори изнесува вкупно 15.130.184,00 денари.

РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 08.02.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 05.09.2020 година, член на Управата на Заваровалница САВА д.д., Република Словенија и член на надзорните органи на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово. Вработен во Заваровалница САВА, д.д. од Марибор, Р.Словенија, дејност: осигурување, на работно место член на Управа.

ПОЛОНА ПИРШ ЗУПАНЧИЧ, М-р по економски науки, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 14.06.1975 година во Љубљана, Република Словенија, пол женски, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 31.07.2012 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 05.09.2020 година, член во надзорните органи на, Zavarovalnica SAVA, d.d., Sava životno osiguranje, a.d.o. Beograd. Вработена во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Извршен директор на Секторот за стратешки финансии и контролинг.

ЈАНЕЗ ЈЕЛНИКАР, М-р по фармација, неизвршен-независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 15.05.1957 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 500 ЕУР во денарска противвредност, Државјанство: словенечко и македонско, датум на првично именување: 30.09.2013 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоеен мандат до 05.09.2020 година, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица. Вработен во Јанифарм ДООЕЛ Куманово, дејност консултантски: услуги и трговија, на работно место Управител.

МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 25.03.2010 година со Одлука на Собранието на акционери на Друштвото со постоен мандат до 05.09.2020 година, член во надзорните органи на Заваровалница САВА д.д., Република Словенија, САВА Монтенегро а.д. Подгорица - Црна Гора и Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a., Приштина - Косово. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор на областа за надзор во Секторот за поддршка на Групацијата – надзор на неживотно осигурување и развој.

2 РАКОВОДНИ ЛИЦА

- Сектор за продажба, Стојан Манушев, директор;
- Сектор за развој и преземање на ризици, Елена Петровска, директор;
- Сектор за штети (проценка и ликвидација);
- Сектор за финансии и сметководство, Јордан Ралуповски, директор;
- Сектор за општи и правни работи, Искра Костова, директор;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија, Наташа Џидрова, внатрешен ревизор;
- Самостојна служба за контролинг, Билјана Аргир;
- Самостојна служба за наплата, Јасмина Џартова;
- Самостојна служба за актуарски работи, Владимир Стојаноски;
- Самостојна служба за ИТ, Александар Михајлоски;
- Самостојна служба за управување со ризици, Афродита Мицковска.

• ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

1 ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

1.1 НАЈВАЖНИ НАСТАНИ НА ДРУШТВОТО

Година	Најважни настани
1993	САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.
2006	Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.
2007	Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.
2008	Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.
2011	На 10-ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.
2013	Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.
2014	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.
2015	Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата од 2015 година планира значителен пораст на премијата и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.
2016	Во процесот на спојување на четири друштва за осигурување (Заваровалница Марибор, Заваровалница Тилија, Велебит осигурување и Велебит Животно осигурување), сите членови на групата Сава Ре се здружија и се формира нова осигурителна компанија под името Заваровалница Сава, д.д.
2017	На 24.07.2017 година, Собранието на акционери на Друштвото изгласа измени на Статутот на Друштвото, со кои бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото се зголеми од постоечките 5 на 7 члена, од кои 3 извршни членови, 3 неизвршни и 1 неизвршен и независен член.

1.2 НАЈВАЖНИ НАСТАНИ ВО 2017 ГОДИНА

2 РАЗВОЈ ВО 2017 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2018

2.1 ВИЗИЈА, МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

МИСИЈА

•Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

ВИЗИЈА

•Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

ВРЕДНОСТИ

•Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.

2.2 ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, која има доминантно учество од 92,57% во неговиот акционерски капитал.

Име:	САВА осигурување, а.д. Скопје
Седиште:	Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје
Телефон:	+389 (2) 5101 500
Телефакс:	+389 (2) 5101 502
Web страна:	www.sava.mk
Матичен број:	4778529
Основна дејност:	Неживотно осигурување
Година на основање:	1993
Основен капитал:	234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)
Број на обични акции	18.326
Удел во капиталот:	Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 92,57%

Органи на управување:	
Генерален директор:	<i>Петер Скварча</i>
Извршни директори:	<i>Ило Ристовски</i> <i>Мелита Гугуловска</i>
Одбор на директори:	
Претседател:	<i>Рок Мољк</i>
Членови:	<i>Петер Скварча</i> <i>Милан Виршек</i> <i>Јанез Јелникар</i> <i>Полонa Пирш Зупанчич</i> <i>Ило Ристовски</i> <i>Мелита Гугуловска</i>
Управувачка поврзаност:	<i>Подредено друштво</i>

2.3 ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каска);
- Осигурување на шински возила (каска);
- Осигурување на воздухоплови (каска);
- Осигурување на пловни објекти (каска);
- Осигурување на стоки во превоз (карга);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;

- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување.

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и превземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финасии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици и
- Самостојна служба за ИТ.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето, и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

2.4 ПОЗНАЧАЈНИ СЛУЧУВАЊА ЗА 2017 ГОДИНА

- Во текот на целата 2017 година редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори извештаи за измени во правната регулатива во Република Македонија, како и Извештаи за проценка на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Секторот за општи и правни работи (compliance);
- Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките;
- Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури,
- Од 01.01.2017 година стапи на сила нов Правилник за организација и систематизација на работни места на Друштвото. Најголемите организациски промени беа направени во Секторот за продажба и Секторот за развој и преземање на ризици. Систематизациските промени опфатија промена во постоечки работни места, додавање на нови работни места и укинување на постоечки работни места. Беше донесен и нов Правилник за наградување на Тим лидери, Регионални менаџери, Раководители на служби и Шефови на служби во Секторот за продажба,
- На 24.07.2017 година од страна на Собранието на акционери на Друштвото беа изгласани измени на Статутот на Друштвото со кои бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото се зголеми од постоечките 5 на 7 членови. За нови извршни членови од страна на Собранието на акционери на Друштвото беа избрани досегашниот Главен оперативен директор на Друштвото Ило Ристовски и досегашниот Директор на Секторот за штети Мелита Гугуловска. При тоа извршена беше и промена на називот на досегашниот Извршен директор во Генерален директор на Друштвото.

2.5 РАЗВОЈ ВО 2017

Со цел да ја задржиме стекнатата позиција, поставуваме стабилни односи во Друштвото и се прилагодуваме на се поголемите барања на модерниот пазар. Во своето работење перманентно ги следиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработените.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

2.6 ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2018

Како и во изминатите години така и во 2018 година се планира развој на постоечките, како и воведување на нови продукти кои ќе ја зајакнат конкурентската предност на компанијата, при што квалитетот на понуденото покритее останува носечки елемент на развојот. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат современи деловни методи и ќе се вложува во знаење и вештини на нашите вработени. Така ќе обезбедиме сигурна иднина за своите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им се обезбедат најдобри услуги, целокупен сервис во поглед на водење на осигурувањето и ризикот. Тоа е стратегија на нашето Друштво и гаранција за идниот развој.

Во 2018 година се планира развој на продажните канали и тоа:

1. Сопствена продажна мрежа - Во 2018 година ќе продолжиме со нашата клучна цел – подобрување на квалитетот на сопствената продажна мрежа и на Друштвото, развивање на Центарот за поддршка на продажната мрежа (Контакт Центарот) и креирање поефикасен директен маркетинг, со цел да се зголеми бројот на нови осигуреници и да се зајакне осигурителниот портфолио.
2. Банкоосигурување - Очекуваме зголемување на осигурителниот портфолио со нови продукти во Банкоосигурувањето, со цел привлекување нови клиенти, задоволување на потребите на населението кои досега не биле опфатени со досегашната понуда на продукти, понуда на нови производи и сеопфатен пакет на осигурувања за граѓанството и за малото стопанство.

Идејата е да се постигне што поголема сегментација на пазарот и понуда на осигурувања, кои се блиски на потребите на крајните корисници.

3. Интернет продажба - во смисла на проширување на продуктите кои се нудат за продажба преку интернет при што на клиентите ќе им се овозможи поедноставен и побрз начин да дојдат до саканата полиса.
4. Продажба преку тендери - во 2018 година се очекува да се задржи трендот на опаѓање заради воведување на задолжително завршување на тендерската постапка со електронска аукција (негативно наддавање). Електронската негативна аукција значи дополнително еродирање на и онака екстремно ниската просечна премија потребна за склучување на осигурување преку тендери.

Во 2018 ќе се продолжи со веќе отпочнатите активности со одредени големи правни субјекти за склучување на договори за осигурување.

Во однос на наплатата на премијата се очекува поголема ефикасност во наплатата, што произлегува и од целисходната примена на промените во подзаконската регулатива и извршувањето, како и посилната софтверска поддршка.

Во смерниците за инвестициона политика на Друштвото за 2018 година планира инвестиции во делот на отварање на други сопствени станици за технички преглед "Sava Station". Ангажманот на Друштвото во овој сегмент е пред се во насока на подобрување на услугата и зајакнување на сопствената продажна мрежа. Во рамките на овие технички станици Друштвото ќе формира сопствени продажни единици и сопствени штетни центри.

Организациската структура на Друштвото ќе се обликува динамично, според потребите и развојот. Во следната година ќе се работи и на хармонизацијата на сите делови на Друштвото, бидејќи тоа претставува битен фактор за успешно функционирање и координација на системот.

Со овие промени се очекува да се постигнат подобри резултати, поголема ефикасност, а со тоа и зголемување на задоволството на клиентите.

Задоволството на странките е наша основна вредност. Ќе се насочиме кон оптимизирање на квалитетот на услугите и зајакнување на лојалноста со странките.

Во односите со странките ќе се трудиме да ја зголемиме осигурителната култура и да го развиваме сегментарниот и индивидуален пристап до странките, да воведеме мултиканална продажба и да го поедноставиме процесот на продажба.

За целосно задоволување на потребите на осигурениците треба да развиваме осигурително-финансиски центри со широка понуда на финансиски услуги.

2.7 ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Во 2017 година на македонскиот осигурителен пазар, кој сеуште спаѓа во категоријата на неразвиени осигурителни пазари, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува напредок и го држи четвртото место во вкупното бруто осигурување во Република Македонија со 10,4% пазарно учество.

Конкуренцијата во наредниот период ќе биде силна, беспопштедна и поагресивна, поради што ќе биде неопходно да се инвестира многу повеќе во развојот, квалитетот и маркетингот.

Главните оперативни опасности во 2017 година беа:

- нелојална конкуренција;
- ниска куповна моќ;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти;
- општ тренд на намалување на премиските стапки, особено за учество на тендерите, кои ја кршат економската логика и рентабилноста на работењето;
- општ тренд на зголемување на просечната провизиска стапка на пазарот.

3 КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

3.1 СТРЕТЕШКИ НАСОКИ НА ДРУШТВОТО

Во 2017 година активно се работеше на воведување современи методи и организација на работење и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Развојот на продажните места, во што ги вклучуваме регионалните канцеларии, осигурителните застапници и агенти, исто така преставува значаен проект на Друштвото, кој дава добри резултати. До крајот на 2017 година се отворени и опремени 41 канцеларии надвор од седиштето на Друштвото.

Традицијата и високиот рејтинг, заедно со кадровската екипираност, се основа за натамошен успешен развој на САВА осигурување.

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;
- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Поголема дисперзија на осигурителното портфолио и поголемо учество на мали и средни компании и граѓаните во портфолиото на Друштвото;
- Воспоставување на темелните процеси во новиот информациски систем;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.

3.2 ИСПОЛНУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИТЕ ЦЕЛИ

Со оглед на тешкиот период на рефлексивна од кризата која ја зафати глобалната економија пред неколку години, но и поради внатрешните промени и реструктурирања во Друштвото, годината што измина беше прилично активна. Утврдената стратегија на Друштвото во однос на реализација на премијата за 2017 година е под планираните вредности за 2,0%, додека во однос на ликвидацијата на штетите планот на ликвидации е надминат за 56,6%.

Се правеа големи напори и главните активности беа насочени кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

- Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
- Постојана ликвидност во работењето;
- Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
- Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување и поповолна коњукура, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
- Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, за да се заштитат и задоволат интересите на осигурениците;
- Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
- Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
- Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
- Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

3.3 ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Собранието на акционери на Друштвото донесе одлука Ернст и Јанг - Овластени Ревизори ДОО Скопје да биде Друштво за ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи за 2017 година на САВА осигурување а.д. Скопје. Врз основа на Одлуката Друштвото побара и доби согласност од АСО за Друштвото за ревизија Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје да врши ревизија на финансиските извештаи на Друштвото.

3.4 МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризикот согласно прописите за управување со ризикот, според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Службата за управување со ризици ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, останатите прописи и донесените акти.

Во 2017 година Друштвото пренесе дел од ризиците во реосигурување од обврските што произлегуваат од договорите за осигурување, кои се над износот на максималното покритие во реосигурувањето согласно член 99 од Законот за супервизија на осигурувањето.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризикот опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со тој ризик.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на структурата, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни
- Ризик од осигурување
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик
- Ликвидносен ризик
- Стратегиски ризик

Самостојната служба за управување со ризици заедно со Органот на управување на Друштвото преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

- **Ризик од осигурување** - Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да избере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

- **Пазарен ризик** - При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност са прописите, кои ја регулираат оваа област. САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на недвижностите и др.

- **Оперативен ризик** - Друштвото перманентно ги проверава внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

- **Ликвидносен ризик** - Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и разутатите од работење.

- **Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни** - Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските - ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во целост да ја подмири обврската, неисполнување на обврски по договори за реосигурување и др. Исто така континуирано се следи ризикот од намлување на кредитниот рејтинг на коминтентите.

- **Стратегискиот ризик** - Друштвото го контролира и управува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад на вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

3.5 ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во 2017 година изврши избор на реосигурителна компанија со намера во 2018 година да бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2018 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

- Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,
- Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,
- Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица (договорот во 2018 вклучува покритие за реосигурување на ЦМР и каско осигурување).

3.6 ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2017 година Друштвото нема склучено голема сделка.

3.7 ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2017 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на Друштвото.

3.8 ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2017 година во акционерската структура на САВА осигурување а.д. Скопје („Друштвото“) е извршена една промена, и тоа: Акционерското друштво Евроинс осигурување Скопје, со седиште во Македонија на ул.Скупи бр.12 во Скопје, сопственик на 24 акции, без ограничување, на ден 05.07.2017 година ги оттуѓи истите и тоа на веќе постоечкиот сопственик на акции Pozavarovalnica SAVA D.D со седиште во Slovenia на адреса Dunajska censta br.56, Ljubljana. По извршена промена на сопственоста, Pozavarovalnica SAVA D.D Ljubljana сега поседува вкупно 16.964 или 92,57 % од вкупниот број на издадени акции.

3.9 АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2017 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,6779 ЕУР. 1 обична акција дава право на 1 глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Акционерска структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (eur)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	16.964	3.523.048	92,57%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	596	123.776	3,25%
Ѓорѓи Трајковски	287	59.604	1,57%
Еуростандард Банка Скопје	237	49.220	1,29%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
Друштво за трговија и услуги ФМГ Гроуп ДООЕЛ Скопје	83	17.237	0,45%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување.

Учество на правни и физички лица во акционерската структура

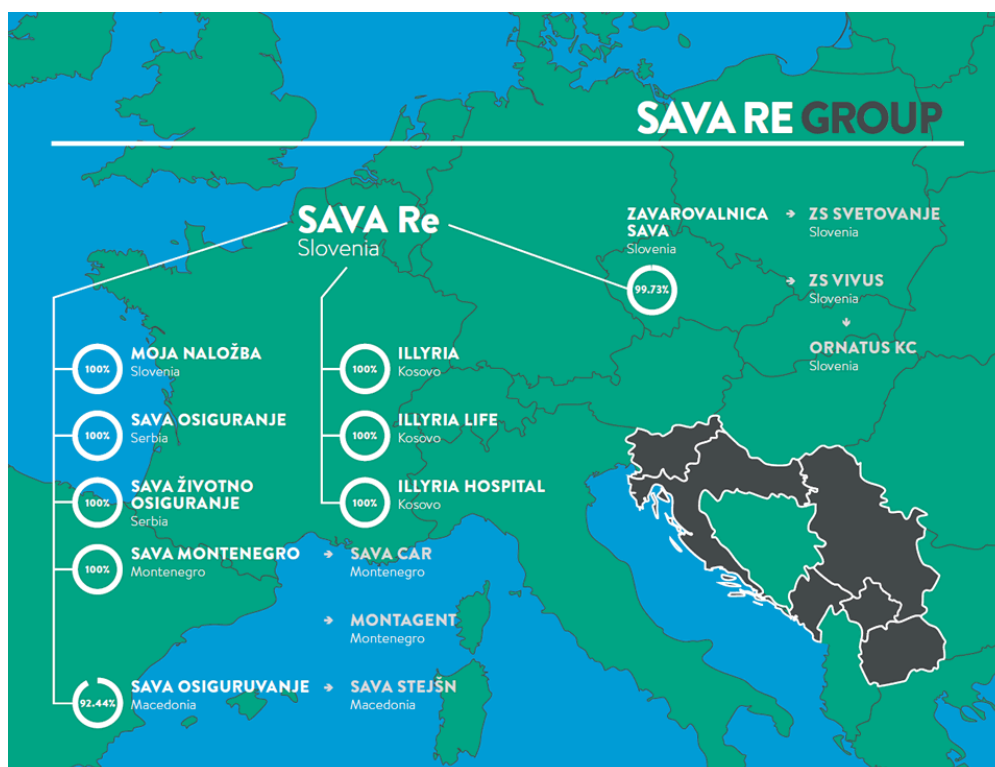
Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	17.893	97,64%
Физички лица	433	2,36%
Фондови	-	/
ВКУПНО	18.326	100,00%

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на Позаваровалница САВА д.д. Словенија, Љубљана која е една од најголемите реосигурителни компании во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многугодишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатите периоди не потсетија на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

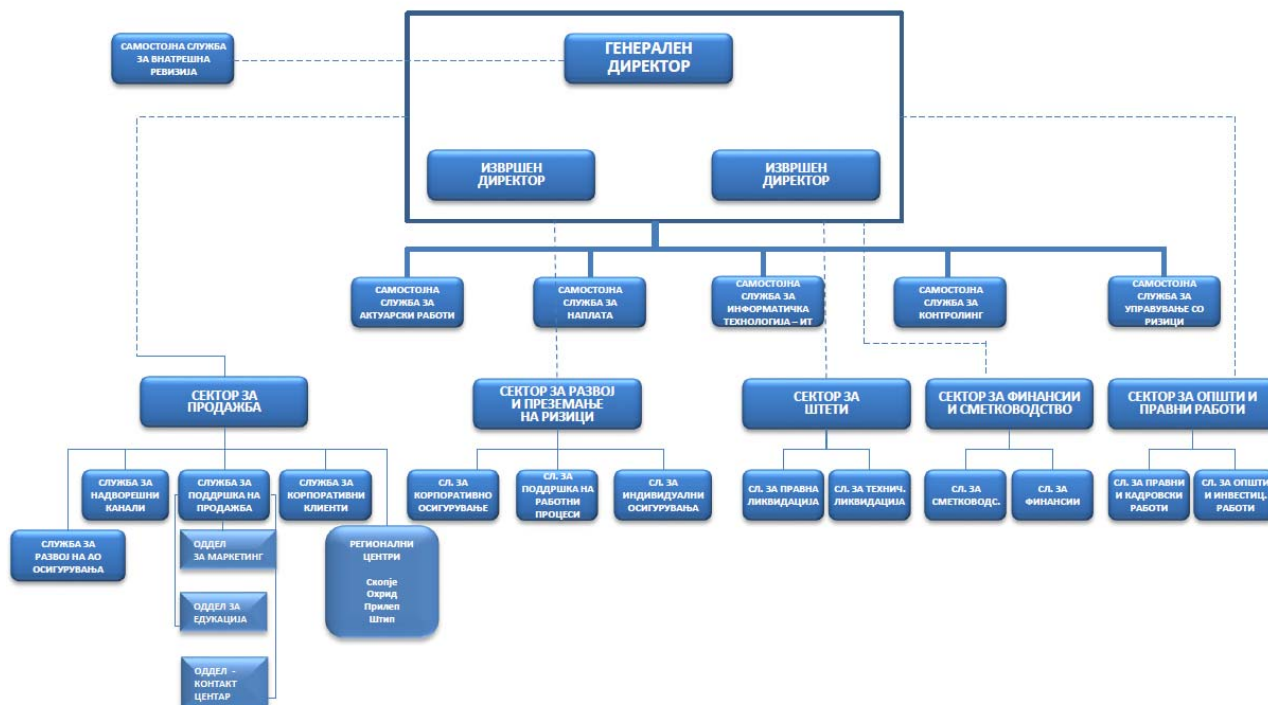
Покрај сите кризни ефекти и последици од брзиот напредок, Сава Ре Групацијата има рејтинг A-, кој беше ажуриран од страна на рејтинг компанијата Standard & Poor's во Јули 2017 година, и според A.M. Best со ажуриран рејтинг A- од Октомври 2017 година.

Групација Сава Ре

3.10 ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Графикон 3.10 - Организациона структура

3.11 ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2017 година располага со 42 подружници низ Република Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Автокоманда, со седиште во Скопје на ул. 624 бр. 1, Скопје;
2. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Тетово, со седиште во Тетово, на ул. Јане Сандански бр. 101 Тетово;
3. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Тетово 1, со седиште во Тетово, на ул. 29-ти Ноември бр.108, Тетово;
4. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Автобуска Станица со седиште во Скопје, на ул.Никола Карев бр. 20 Скопје - Центар;
5. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Дирекција Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Загребска бр. 28 А Скопје;

6. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Ченто, со седиште во Скопје, на ул. Среќко Пужалка бр. 1, Скопје – Гази Баба;
7. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Три Бисери Скопје, со седиште во Скопје, на Бул. Јане Сандански бр. 7 ТЦ Три Бисери Скопје - Аеродром;
8. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Карпош Скопје, со седиште во Скопје, на бул. Партизански Одреди бр. 62/2-13 Скопје;
9. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Грација Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Максим Горки бр. 19, Скопје-Центар;
10. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Илинден Скопје, со седиште во Скопје, на ул. Трница бр. 1, Илинден;
11. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Велес, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр. 2 Велес;
12. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кавадарци, со седиште во Кавадарци, на ул. Мито Хаџивасилев Јасмин бр. 21 Кавадарци;
13. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Прилеп, со седиште во Прилеп, на ул. 11-ти Октомври бр. 80 Прилеп;
14. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Битола, со седиште во Битолапа, на ул. Јосиф Христовски бр. 1 Битола;
15. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Берово, со седиште во Берово, на ул. 23-ти Август бб, Берово;
16. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Винаца, со седиште во Винаца, на ул. Кирил и Методиј бр. 23 Винаца;
17. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Радовиш, со седиште во Радовиш, на бул. Александар Македонски бб Радовиш;
18. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица, со седиште во Струмица, на ул. 24-ти Октомври бр. 46, Струмица;
19. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Свети Николе, со седиште во Свети Николе, на ул. Кумановска бр. 66 Свети Николе;
20. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Делчево, со седиште во Делчево, на Бул. Македонија бб Делчево;
21. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Штип, со седиште во Штип, на ул. Кеј Маршал Тито бб, Штип;
22. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Куманово, со седиште во Куманово, на ул. Ленинова бр. 2 лок. 4 Куманово;

23. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Куманово 1, со седиште во Куманово, на ул. Козјачка бр. 7, Доброшане, Куманово;
24. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница а Гевгелија, со седиште во Гевгелија, на ул. Маршал Тито бр. 55 Гевгелија;
25. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гостивар, со седиште во Гостивар, на ул. Браќа Ѓиноски бр.185 Гостивар;
26. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид, со седиште во Охрид, на ул. Димитар Влахов. Бр. 1 Охрид;
27. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 1, со седиште во Охрид, на ул. Јане Сандански бр. 47, Охрид;
28. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 2, со седиште во Охрид на ул. 15-ти Корпус бр. 93 Охрид;
29. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Охрид 3, со седиште во Охрид на ул. Лазо Трпоски бр. 1 Охрид;
30. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кафасан, со седиште во Струга, на Граничен премин Кафасан бб, Струга;
31. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струга, со седиште во Струга, на ул. ЈНА бр. 26 А, Струга;
32. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Дебар, со седиште во Дебар на ул. Братство Единство бр. 1, Дебар;
33. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Кичево, со седиште во Кичево, на бул. Ослободување бр. 81, Кичево.
34. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Ресен, со седиште во Ресен, на ул. 29-ти Ноември бр. 30 / ГТЦ, Ресен.
35. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица 1, со седиште во Струмица , на ул. Ленинова бр. 96 Струмица ;
36. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Струмица 2, со седиште во Струмица , на ул. Климент Охридски бб, Струмица ;
37. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гостивар 1, со седиште во Гостивар , на ул. Борис Кидрич бб, Гостивар ;
38. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Пробиштип, со седиште во Пробиштип, на ул. Миро Барага бр. 1, Пробиштип;
39. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Велес 1, со седиште во Велес , на ул.Моша Пијаде бр.13, Велес ;

40. САВА осигурување а.д Скопје – Подружница Гевгелија 1, со седиште во Гевгелија на ул. Борис Кидрич бр. 13, Гевгелија;
41. САВА осигурување а.д. Скопје – Подружница Струмица 3, со седиште во Струмица бр.246, с.Турново, Босилово, Струмица, и
42. САВА осигурување а.д. Скопје – Подружница Неготино, со седиште во Неготино на ул.Јане Сандански бр.23, Неготино.

3.12 ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во Секторот продажба располага со добро развиена мрежа на агенти во 42 подружници во Скопје и во градовите низ Републиката. Патот на постигнатите резултати беше тежок, но се работеше за млада и амбициозна екипа која имаше доверба во себе и во одговорните кои беа со нив.

Агентската мрежа во Скопје, продажбата ја почна ставајќи акцент на физички лица и на мали и средни претпријатија, и тоа: осигурување на имот, возила, незгода и осигурување на имотот на вработените. Изградени се добри односи со осигурениците и во наредниот период не се очекуваат проблеми од аспект на продажбата, обнова на полиси и ширење на продажбата.

Продажната мрежа, односно продажбата на осигурување се врши во Секторот за продажба во Скопје и во подружниците во поголемите градови низ Републиката и продажните места - шалтери во помалите градови, и тоа со:

- 53 редовно вработени агенти;
- 78 надворешни агенти;
- 20 брокерски друштва;
- 4 деловни банки;
- 79 туристички агенции,
- 1 увозник на возила;
- 3 агенции за застапување во осигурување;
- и останати канали на продажба.

Агентите продолжија со добрата практика - еден вработен со еден клиент и можност за пружање целосна услуга од сите видови на осигурување. На вработените во Секторот за продажба овозможено им е целосно да се фокусираат на продажбата и на работата со клиентите. Нивните резултати програмски се евидентираат и врз основа на резултатите стимулативно се наградуваат.

Од овој начин на продажба има забележливи резултати и голем број на предности меѓу кои: унифицирано работење во сите центри на продажба - подружници, зголемен квалитет на услугата, брзо, квалитетно и навремено изготвување на понудите и пресметките по електронски пат, ефикасна контрола на изготвените полиси, зголемена контрола во наплатата на полисираната премија и пред се остварени добри односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е доста успешна и резултира со зголемен број на договори и полиси.

4 ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

4.1 МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2017 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2018

Меѓународно економско окружување- Светската економија во првото полугодие од 2017 година се карактеризирашесо зголемена доверба на економските субјекти и создавање на поволни услови за финансирање на меѓународниот пазар, што заедно со растот на преработувачката индустрија и трговијата се очекува позитивно да влијаат врз економскиот раст на светската економија кој е проектиран на 3,6% во 2017година.

Во периодот октомври-ноември 2017 година немаше поголеми ревизии во поглед на проекциите за глобалниот раст, при што и натаму се очекува зајакнување на економската активност на глобално ниво. Во однос на негативните ризици околу проекциите за глобалниот раст, тие се слични со оценетите во октомври и главно се поврзани со можноста за зголемен протекционизам на светско ниво, неизвесноста околу ефектите од Брегзит, ефектите од темпото на нормализацијата на монетарните политики на централните банки во развиените земји, можната зголемена променливост на финансиските пазари, како и зголемените геополитички ризици. Темпото на економското заздравување на еврозоната продолжува да се засилува, при што во третиот квартал на 2017 година овој наш клучен економски партнер забележа раст на реалниот БДП од 2,5% на годишна основа (2,3% во претходниот квартал). Исто така, најновите високофреквентни податоци и анкетни истражувања на домаќинствата и претпријатијата упатуваат на веројатност за остварување солиден економски раст и во последниот квартал од годината. Позитивните движења во глобалната економија се очекува да продолжат со засилен интензитет во текот на 2018 година во услови на зголемена доверба кај инвеститорите, поволни трендови во глобалната трговија и позитивни движења на финансиските пазари. Согласно со најновите проекции на ЕЦБ, се предвидува стапката на раст на реалниот БДП да изнесува 2,4% за 2017 година, 2,3% за 2018 година, 1,9% за 2019 година и 1,7% за 2020 година .

Македонска економија - Во првиот квартал од 2017 година економската активност стагнираше, додека во вториот квартал забележа пад од 1,8%, што беше резултат на зголемената политичка неизвесност во земјата, која се одрази врз инвестициската активност на економските субјекти и реализацијата на капиталните инвестиции. Со тоа, БДП во првото полугодие (П1) од 2017 година забележа пад од 0,9% на реална основа. Во 2018 година економијата се очекува дополнително да зазdravi од негативните влијанија на политичката неизвесност во земјата во текот на 2017 година, односно се очекува понатамошно интензивирање на економскиот раст. За 2018 година задржана е

оцената за раст на економијата од 3,2%, додека во 2019 година се очекува натамошно засилување на економскиот раст, кој според тековните оценки би достигнал 3,5%.

Вработеност и плати - Според податоците на Државниот завод за статистика, во II тримесечје од 2017 година активното население во Република Македонија брои 955.699 лица од кои вработени се 739.892, а 215.807 лица се невработени. Стапката на активност во овој период е 56,9, стапката на вработеност 44,1, додека стапката на невработеност 22,6. што е за 1,4 процентни поени пониско споредено со истиот квартал во 2016 година. Просечната нето-плата во периодот јануари-август 2017 година забележа раст од 2,2% на номинална основа и раст од 1,1% на реална основа. Нето-платите во индустријата во овој период пораснаа за 2,8%, а во и услужниот сектор за 2,4% просечно на номинална основа.

Просечната месечна исплатена бруто плати по вработен заклучно со третиот квартал во 2017 година изнесува 33.710 денари, додека просечната месечна исплатена нето плата по вработен изнесува 22.937 денари. На страната на индикаторите на конкурентноста се забележува определено влошување, односно дојде до значаен пад на продуктивноста на трудот и забрзување на растот на трошоците за работна сила.

Во 2018 година и 2019 година се предвидува побавен раст на вработеноста, по високите стапки на раст во последните неколку години. Исто така, и покрај забрзувањето на растот на номиналните плати, делумно како ефект и од зголемувањето на минималната плата, се оценува дека растот на реалните плати би бил малку послаб поради повисоката очекувана инфлација.

Инфлација - Стапката на инфлација во периодот јануари-септември 2017 година изнесува 1,1%

Динамиката на инфлацијата ќе биде под влијание на движењето на светските цени на примарните производи, а делумно и од движењето на економската активност во домашната економија. Во 2018 година стапката на инфлација се очекува да изнесува 1,7%, а во 2019 и 2020 година е проектирана стапка на инфлација од 2,0%.

Биланс на плаќање – Дефицитот на тековната сметка на платниот биланс во периодот јануари–јуни 2017 година изнесува 218,3 милиони евра, што претставува 2,1% од проектираниот годишен БДП. Дефицитот на тековната сметка е намален за 39,2 милиони евра споредено со истиот период од 2016 година, што најмногу се должи на зголемениот суфицит кај сметката на секундарен доход за 38,3 милиони евра, намалениот дефицит кај размената на стоки за 11,2 милиони евра и зголемениот суфицит кај размената на услуги за 7,1 милион евра. Од друга страна, влошување има кај сметката на примарен доход, каде што дефицитот е зголемен за 17,5 милиони евра. Најновите октомвриски проекции за надворешниот сектор покажуваат задржување на оцените за умерен дефицит во тековната сметка од околу 2% од БДП, со доволно финансиски текови за негово финансирање и дополнително зголемување на девизните резерви во периодот 2017 - 2019 година. Дефицитот на

тековната сметка на платниот биланс се очекува да остане релативно низок и да бележи постепено стеснување во периодот 2018-2020 година, односно да се намали на 1,7% од БДП во 2020 година. Ваквата тенденција е резултат на предвидено намалување на нивото на трговски дефицит и стабилно ниво на приватни трансфери. Дефицитот на тековна сметка ќе биде финансиран од очекуваниот прилив на странски директни инвестиции, што ќе резултира со задржување на девизните резерви на адекватно ниво.

Монетарна политика - Во текот на 2017 година, Народната банка на Република Македонија во два наврати ја намали каматната стапка на благајничките записи по 0,25 процентни поени, од 3,75% на 3,25%. Ваквите промени се одраз на постојаното стабилизирање на очекувањата и на довербата на економските субјекти и со тоа континуирано исцрпување на ефектите врз економијата од политичката криза. Банките ја одржаа својата стабилност и сигурност во услови на нестабилна политичка состојба во земјата во изминатиот период. Вкупните депозити во банкарскиот систем во септември 2017 година се повисоки за 6,0% на годишна основа, што се должи на зголемените депозити и во домашна и во странска валута. Депозитите во домашна валута забележаа раст од 8,0%, а депозитите во странска валута од 3,3%. Состојбата на вкупни кредити во септември 2017 година е зголемена за 4,3% во однос на септември претходната година, како резултат на зголеменото кредитирање на домаќинствата од 9,8%. Стабилниот девизен курс на денарот во однос на еврото ќе се задржи во овој период, во функција на одржување на ценовната стабилност како крајна цел на монетарната политика.

Јавни финансии - Во период јануари - август 2017 година, вкупните приходи на Буџетот изнесуваа 116.023 милиони денари што претставува поголемо остварување за 4,9% во однос на истиот период 2016 година. Вкупните расходи на Буџетот изнесуваа 126.809 милиони денари што е за 5,3% повеќе во однос на истиот период од 2016 година. Во Буџетот на Република Македонија е остварен дефицит од 10.786 милиони денари. Дефицитот на тековната сметка на платниот биланс се очекува да остане релативно низок и да бележи постепено стеснување во периодот 2018-2020 година, односно да се намали на 1,7% од БДП во 2020 година.

Макроекономски показатели

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Процена 2017	План 2018
БДП реална стапка на раст (во %)	2,3	-0,5	2,9	3,6	3,9	2,9	1,6	3,2
БДП (во милиони денари)	464.187	466.703	501.891	527.631	558.954	598.881	630.859	664.068
БДП (во милиони евра)	7.544	7.585	8.150	8.562	9.072	9.723	10.241	10.780
Стапка на невработеност (просек, во %)	31,4	31	29	28	26	24	22	21
Инфлација (просек, во%)	3,9	3,3	2,8	-0,3	-0,3	-0,2	1,4	1,7
Население (милиони)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
БДП/жител (во евра)	3.592	3.680	3.948	4.141	4.382	4.691	4.936	5.190
Осигурителна премија (во милиони евра)	110,4	113,8	116,2	123,8	134,5	141,5	145,8	151,7
- раст/пад осигурителна премија	3,50%	3,10%	2,10%	6,60%	8,60%	5,30%	3,00%	4,10%
Осигурителна премија - неживот (во милиони евра)	102,2	104,1	104,4	109,4	116,7	120,6	121,7	123,5
- раст/пад осигурителна премија - неживот	2,50%	1,90%	0,30%	4,80%	6,70%	3,30%	0,90%	1,50%
Осигурителна премија - живот (во милиони евра)	8,2	9,7	11,8	14,4	17,8	21	24,1	28,2
- раст/пад осигурителна премија - живот	17,80%	18,40%	21,40%	22,60%	23,20%	17,90%	14,90%	17,00%
Премија/жител (во евра)	52,6	54,2	55,3	59	64	67,4	69,4	72,2
Премија/жител (во евра) неживот	48,7	49,6	49,7	52,1	55,6	57,4	57,9	58,8
Премија/жител (во евра) живот	3,9	4,6	5,6	6,9	8,5	10	11,5	13,4
Премија/БДП (во %)	1,5	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5
Премија/БДП (во%) неживот	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2
Премија/БДП (во%) живот	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Просечна месечна нето плата (во евра)	347	337	331	336	345	351	360	375
Среден курс MKD/EUR)	61,529	61,53	61,583	61,624	61,61	61,595	61,6	61,6

4.2 ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР

Пазарот на осигурување во Р. Македонија во последните неколку години бележи тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија, бројот на вработени. Овој тренд се должи пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна.

Осигурителната индустрија во Р. Македонија заклучно со третиот квартал 2017 година бележи умерен пораст во сите сегменти во своето работење и покрај нагласеното влијание на ризици од неекономска природа и во услови на забавен раст на вкупната економија.

На пазарот на осигурување активно работат 15 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 4 друштва за осигурување работат на осигурување на живот. Во текот на септември, по претходно одобрение од АСО, во Централниот регистар е впишано и петтото друштво за осигурување на живот и се подготвува за започнување на вршење на дејноста. Во друштвата за осигурување вработени се 1.935 лица што е пораст од 1,26% во однос на минатата година.

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски правни лица од финансиски сектор, кои се делумно или целосно присутни во 14 од вкупно 15 друштва за

осигурување на пазарот. Притоа, 11 друштва за осигурување се дел од осигурителни групации со седиште во земји-членки на ЕУ, додека само едно друштво за осигурување е во целосна сопственост на домашни инвеститори.

На пазарот на осигурување делуваат 35 осигурителни брокерски друштва и 14 друштва за застапување во осигурување. Бројот на банките кои вршат застапување во осигурување изнесува 3.

Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и Законот за доброволно здравствено осигурување се основна законска рамка која ги регулира условите и начинот на вршење работи на осигурување и реосигурување, начинот и условите на вршење работи на посредување во осигурувањето и спроведувањето супервизија врз работењето на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување.

Пазарот на осигурување според показателите, степен на пенетрација (учеството на бруто полисираните премии во БДП) и степен на густина (бруто полисирани премии по жител) се карактеризира како не доволно развиен, но со оглед на тоа дека во последните неколку години важноста на компаниите за осигурување како дел од финансискиот сектор значително се зголеми постои голем потенцијал за негов развој.

Во период 01.01.2017-30.09.2017 на осигурителниот пазар во Македонија е остварена бруто полисираната премија во вкупен износ од 6,80 милијарди денари (2016: 6,62 милијарди денари), што претставува пораст од 2,66% во однос на БПП остварена во истиот период 2016 година.

Позитивен тренд е забележан во двата сегмента на осигурувањето. Во делот за неживотно осигурување, остварена е БПП во износ од 5,85 милијарди денари (2016: 5,80 милијарди денари) или истата претставува 86,1% од вкупната БПП на осигурителниот сектор и претставува зголемување од 0,92% во однос на истиот период минатата година. Во групата на осигурување на живот е остварена БПП во износ од 948 милиони денари (2016: 825 милиони денари), односно зголемување од 14,88% во однос на минатата година. Учеството на бруто полисираната премија во делот за животно осигурување во вкупната БПП на осигурителниот сектор е 13,9%.

На осигурителниот пазар во Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20,0% учество на пазарот. Во период 01.01.2017-30.09.2017 година САВА осигурување а.д. Скопје учествува со 8,8% во вкупната бруто полисирана премија. САВА осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 599 милиони денари (2016: 587 милион денари) односно зголемување од 2,01% во однос на истиот период минатата година.

Пазар на осигурување на РМ

Осигурителни компани	Осигурителна премија 01.01. - 30.09.				Раст/пад осигурителна премија	
	2016		2017			
	Премија	Структура	Премија	Структура	2017 - 2016	2017/2016
Македонија	752.431	11,40%	700.596	10,30%	-51.835	-6,89%
Триглав	1.016.094	15,30%	1.026.705	15,10%	10.611	1,04%
Евроинс	405.575	6,10%	427.160	6,30%	21.585	5,32%
Сава	586.758	8,90%	598.560	8,80%	11.802	2,01%
Винер	664.828	10,00%	596.455	8,80%	-68.373	-10,28%
Еуролинк	645.430	9,70%	680.547	10,00%	35.117	5,44%
Инсиг	151.498	2,30%	203.205	3,00%	51.707	34,13%
Уника	558.027	8,40%	542.439	8,00%	-15.588	-2,79%
Ос.Полиса	492.254	7,40%	522.557	7,70%	30.303	6,16%
Албсиг	248.481	3,80%	243.728	3,60%	-4.753	-1,91%
Кроација	277.085	4,20%	309.914	4,60%	32.829	11,85%
Неживот	5.798.461	87,50%	5.851.866	86,10%	53.405	0,92%
Кроација	340.807	5,10%	404.306	5,90%	63.499	18,63%
Граве	309.263	4,70%	338.243	5,00%	28.980	9,37%
Винер	128.268	1,90%	150.958	2,20%	22.690	17,69%
Уника	46.829	0,70%	54.406	0,80%	7.577	16,18%
Живот	825.167	12,50%	947.913	13,90%	122.746	14,88%
Вкупно	6.623.628	100,00%	6.799.779	100,00%	176.151	2,66%

Извор: Агенција за супервизија на осигурување на Р.Македонија

III. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

1 КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

1.1 НАЈВАЖНИ ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2017 ГОДИНА

Финансиски показатели за 2017 година

САВА Осигурување а.д. Скопје	01.01-31.12.			Разлика		Индекс	
	2016	2017	P 2017	2017-2016	2017-P2017	2017/ 2016	2017/ P2017
Пресметана осигурителна полисирана премија	751.534.355	783.313.135	799.525.927	31.778.780	-16.212.792	104,2	98,0
Пресметани ликвидирани штети	300.362.043	547.210.203	349.498.067	246.848.160	197.712.136	182,2	156,6
Едноставен штетен количник	39,97%	69,86%	43,71%	29,9	26,1	174,8	159,8
Чисти приходи од премија	660.554.175	691.992.519	683.825.441	31.438.344	8.167.078	104,8	101,2
Учество на нето премија во бруто полисирана премија	87,89%	88,34%	85,53%	0,4	2,8	100,5	103,3
Чисти расходи за штети	311.892.194	325.388.269	300.545.121	13.496.076	24.843.148	104,3	108,3
Ретенција на расходите за штети (меродавен показател)	97,95%	101,30%	74,18%	3,4	27,1	103,4	136,6
Бруто меродавен коефициент	42,16%	57,08%	39,57%	14,9	17,5	135,4	144,2
Бруто трошоци за работењето	309.570.217	319.125.515	295.905.292	9.555.298	23.220.223	103,1	107,8
Бруто трошковен коефициент	41,19%	40,74%	37,01%	-0,5	3,7	98,9	110,1
Бруто комбиниран коефициент	83,35%	97,82%	76,58%	14,5	21,2	117,4	127,7
Биланс на состојба на ден 31.12	1.321.124.045	1.399.855.531	1.284.747.583	78.731.486	115.107.949	106,0	109,0
Капитал	310.804.353	336.277.684	356.107.796	25.473.331	-19.830.112	108,2	94,4
Учество на расположливиот капитал во нето приходи од премија	47,05%	48,60%	52,08%	1,5	-3,5	103,3	93,3
Број на вработени (по еквивалент на полно работно време)	199,0	193,8	204,5	-5,3	-10,8	97,4	94,7
Просечен број на вработени (по еквивалент на полно работно време)	196,9	197,6	204,5	0,7	-6,9	100,4	96,6
Полисирана премијата по вработен	3.776.555	4.042.907	3.909.662	266.352	133.244	107,1	103,4
Полисирана премијата по просечен број на вработени	3.817.156	3.963.634	3.909.662	146.478	53.972	103,8	101,4
Нето меродавен коефициент	47,2%	47,0%	44,0%	-0,2	3,1	99,6	107,0
Нето трошковен коефициент	45,0%	45,1%	41,6%	0,1	3,5	100,1	108,3
Нето комбиниран коефициент S&P	98,2%	99,5%	95,3%	1,3	4,2	101,3	104,4
Осигурително-технички резултат	-6.018.681	-5.580.237	29.531.440	438.444	-35.111.677	92,7	-18,9
Резултат од финансиски пласмани	19.775.530	21.115.400	19.962.433	1.339.871	1.152.967	106,8	105,8
Резултат останато	18.570.555	9.109.817	3.657.455	-9.460.738	5.452.362	49,1	249,1
Чист деловен резултат во пресметковниот период	28.679.517	22.027.183	47.836.195	-6.652.334	-25.809.013	76,8	46,0
ROE	9,6%	6,8%	/	-2,8	/	70,8	/
ROA	2,2%	1,6%	/	-0,6	/	73,0	/
ROR	4,3%	3,2%	/	-1,1	/	73,7	/

*Податоците се во согласност со известувањето спрема матичната компанија Сава Ре Љубљана

2 ПРЕМИЈА

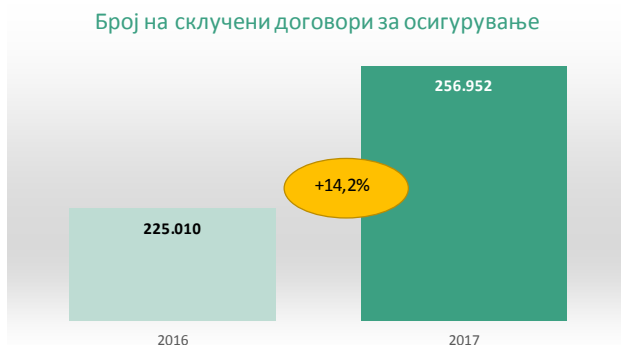
2.1 БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во периодот од 01.01. до 31.12.2017 година САВА осигурување склучи 256.952 полиси (2016: 225.010), што преставува зголемување на бројот на полиси за 31.942 во однос на претходната година или пораст од 14,2% во однос на 2016 година. Бројот на полиси е зголемен поради фактот што Друштвото продолжи со повеќегодишниот тренд на диверзификација на ризикот во портфолиото, развој на сопствената продажна мрежа која реализираше значајни проекти во изминатата 2017 година. Сето тоа придонесе со зголемен обем на работа, а со тоа и зголемен број на склучени осигурувања.

Број на склучени осигурувања

Класи на осигурување	Број на склучени договори за осигурување		Индекс 2017/2016	Разлика помеѓу 2017 & 2016
	2016	2017		
01 Осигурување од незгода	64.023	93.848	146,6	29.825
02 Здравствено осигурување	166	170	102,4	4
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	5.895	6.752	114,5	857
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	8	8	100,0	0
07 Осигурување на стока превоз (карго)	215	224	104,2	9
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	9.960	10.841	108,8	881
09 Останати осигурувања на имот	14.473	16.721	115,5	2.248
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	68.849	69.779	101,4	930
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	210	230	109,5	20
13 Општо осигурување од одговорност	384	480	125,0	96
15 Гаранциско осигурување	9	260	2.888,9	251
16 Финансиски штети	46	63	137,0	17
18 Осигурување на туристичка помош	60.772	57.576	94,7	-3.196
Вкупно	225.010	256.952	114,2	31.942

Графикон бр.2 - Број на склучени договори за осигурување

Графикон бр.3 - Структура на број на склучени договори за осигурување во 2017 година

Зголемување бележат сите класи на осигурување, со исклучок на класата Осигурување на туристичка помош, каде намалувањето од 5,3% се должи на нереализирани акции кои се случуваа претходната деловна година. Најголемо зголемување на бројот на полиси Друштвото реализираше во класата Незгода (29.825 полиси над минатогодишната реализација или зголемување од 46,6%). Ова зголемување првенствено е резултат на развојот на Банкоосигурувањето. Значајно зголемување во бројот на полиси Друштвото бележи во класите на имотните осигурувања, каде интензивно се работеше во текот на годината. Друштвото успеа преку сопствената продажна мрежа да обезбеди диверзифицирано потфолио и органски раст на премијата токму во овие свои продукти. Зголемувањето на Гаранциско осигурување е резултат на новиот продукт воспоставен во последниот квартал на годината во доменот на Продолжена гаранција.

Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстоечките периоди и ќе се стреми кон градење на портфолио со дисперзиран ризик и поквалитетни осигурувања.

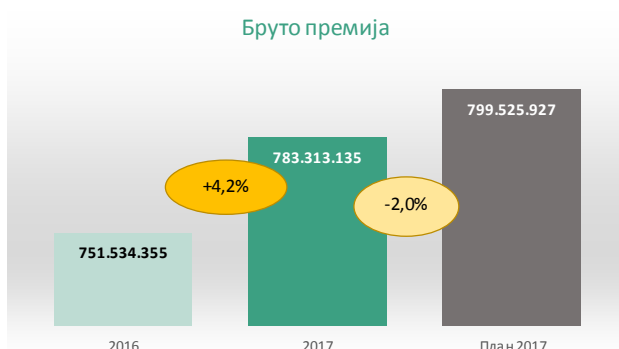
2.2 ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА

Во 2017 година САВА Осигурување реализираше бруто премија во износ од 783.313.135 денари (2016: 751.534.355 денари) и реализираше пораст во однос на минатата година од 31.778.780 денари или пораст од 4,2% во однос на полисираната премија во 2016 година. Годишниот план на премија е подфрлен со 2,0%, или помалку реализирана премија во однос на планираната за 16.212.792 денари.

Бруто премија

Класи на осигурување	Бруто премија			Индекс		Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017/2016	2017/П 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	66.916.186	74.562.680	74.203.740	111,4	100,5	7.646.494	358.940
02 Здравствено осигурување	1.260.425	1.363.443	1.245.497	108,2	109,5	103.018	117.946
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	107.882.607	120.785.775	109.072.676	112,0	110,7	12.903.169	11.713.099
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	182.178	186.432	512.791	102,3	36,4	4.254	-326.359
07 Осигурување на стока превоз (карго)	3.250.038	2.789.905	3.989.752	85,8	69,9	-460.133	-1.199.847
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	64.428.712	56.562.843	68.356.019	87,8	82,7	-7.865.869	-11.793.176
09 Останати осигурувања на имот	83.113.356	84.931.833	86.941.003	102,2	97,7	1.818.477	-2.009.170
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	383.380.586	390.948.504	402.385.641	102,0	97,2	7.567.918	-11.437.136
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	765.698	831.791	860.303	108,6	96,7	66.093	-28.512
13 Општо осигурување од одговорност	7.083.632	13.525.168	14.169.673	190,9	95,5	6.441.536	-644.505
15 Гаранциско осигурување	47.856	3.513.526	50.049	7.341,8	7.020,2	3.465.670	3.463.477
16 Финансиски штети	2.616.544	3.313.971	3.211.288	126,7	103,2	697.427	102.683
18 Осигурување на туристичка помош	30.606.537	29.997.264	34.527.494	98,0	86,9	-609.273	-4.530.230
Вкупно	751.534.355	783.313.135	799.525.927	104,2	98,0	31.778.780	-16.212.792

Графикон бр.4 - Бруто премија

Графикон бр.5 - Структура на бруто премија во 2017 година

Изминатава 2017 година, порастот по класи на осигурување е најизразен кај Осигурувањето на патнички возила (каска), Осигурување од незгода и Осигурувањето од одговорност од употреба на моторни возила. Значаен пораст бележат и Општо осигурување од одговорност и Гаранциско осигурување. Сето ова е резултат на големите напори и успешно спроведените проекти кои Друштвото ги оствари во изминатава деловна година.

Просечно остварената премија на Друштвото, по просечен број на вработен, во 2017 година изнесува 3.963.634 денари (2016: 3.817.156 денари) и истата е повисока во однос на минатата 2016 година за 146.478 денари или за 3,8%.

2.2.1 Структура на полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Мало намалување е евидентно во учеството на премијата на Осигурување на имот од пожар и природни непогоди која оваа година учествува со 7,2% (2016: 8,6%) во вкупното осигурување. Намалувањето е поради фактот што на ова класа не се обновени значајни износи на премија која во дел беше надоместена со нова премија во 2017 година. Осигурувањето од одговорност на моторни возила учествува со 49,9% (2016: 51,0%), каска осигурувањето со 15,4% (2015: 14,4%), незгодата со 9,5% (2016: 8,9%) и осигурувањето на туристичка помош учествува со 3,8% (2016: 4,1%) во вкупното портфолио на Друштвото.

Структура на бруто премија

Класи на осигурување	Бруто премија			Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	8,9%	9,5%	9,3%	0,6%	0,2%
02 Здравствено осигурување	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	14,4%	15,4%	13,6%	1,1%	1,8%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,4%	0,4%	0,5%	-0,1%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	8,6%	7,2%	8,5%	-1,4%	-1,3%
09 Останати осигурувања на имот	11,1%	10,8%	10,9%	-0,2%	0,0%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	51,0%	49,9%	50,3%	-1,1%	-0,4%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	0,9%	1,7%	1,8%	0,8%	0,0%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,4%	0,0%	0,4%	0,4%
16 Финансиски штети	0,3%	0,4%	0,4%	0,1%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	4,1%	3,8%	4,3%	-0,2%	-0,5%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

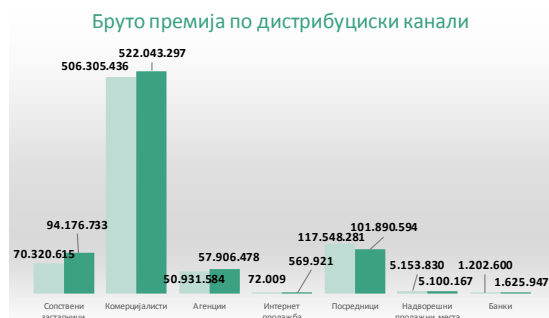
2.2.2 Полисирана премија по дистрибуциски канали

Структурата на премијата спрема продажни канали покажува дека 86,1% (2016: 83,5%) од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници, Агенции и Интернет продажба), а остатокот од 13,9% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува тренд на зголемување на продажбата преку сопствени канали на продажба за 2,6 п.п..

Бруто премија по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2016	2017	План 2017	2017 / 2016	2017/П 2017	Структура% 2017
Сопствени застапници	70.320.615	94.176.733	73.271.186	133,9	128,5	12,0%
Комерцијалисти	506.305.436	522.043.297	541.279.053	103,1	96,4	66,6%
Агенции	50.931.584	57.906.478	52.768.711	113,7	109,7	7,4%
Интернет продажба	72.009	569.921	0	791,5	0,0	0,1%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	627.629.644	674.696.429	667.318.950	107,5	101,1	86,1%
Посредници	117.548.281	101.890.594	125.528.380	86,7	81,2	13,0%
Надворешни продажни места	5.153.830	5.100.167	5.596.681	99,0	91,1	0,7%
Банки	1.202.600	1.625.947	1.081.914	135,2	150,3	0,2%
Вкупно надворешна продажна мрежа	123.904.711	108.616.708	132.206.976	87,7	82,2	13,9%
Вкупно	751.534.355	783.313.137	799.525.926	104,2	98,0	100,0%

Графикон бр.6 - Бруто премија по дистрибуциски канали

Графикон бр.7 - Структура на бруто премија по дистрибуциски канали во 2017 година

3 ШТЕТИ

3.1 БРОЈ НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во 2017 година ликвидирани се 6.565 штети (2015: 5.930) со што е остварен пораст на бројот на ликвидирани штети за 10,3% или ликвидирани се 613 штети повеќе од 2016 година.

Број на штети

Класи на осигурување	Број на штети		Индекс	Разлика помеѓу
	2016	2017	2017 / 2016	2017 & 2016
01 Осигурување од незгода	728	830	114,0	102
02 Здравствено осигурување	6	7	116,7	1
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	1.018	1.527	150,0	509
07 Осигурување на стока превоз (карго)	2	5	250,0	3
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	85	110	129,4	25
09 Останати осигурувања на имот	1.013	885	87,4	-128
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.456	2.566	104,5	110
13 Општо осигурување од одговорност	7	16	228,6	9
16 Финансиски штети	1		0,0	-1
18 Осигурување на туристичка помош	636	618	97,2	-18
Вкупно	5.952	6.565	110,3	613

Графикон бр.8 - Број на штети

Графикон бр.9 - Структура на број на штети за 2017 година

Изминатава година ја одбележаа значајни штетни настани кои беа проследени со поголем број штети во однос на минатата година. Воедно планираната ликвидација на штетите во класата на Општа одговорност на ЕВН беа реализирани, со што оваа година ја одбележаа големиот број и големиот износ на ликвидации. Невремето кое го зафати скопскиот регион во јуни оваа година, како и неколку големи штети во делот на Зелена карта резултираа со пораст на штетите најмногу на овие две класи на осигурување. Забележителен пораст имаме и во класата на Осигурување од незгода, но овој пораст е во корелација со големиот пораст на бројот на склучени договори за осигурување оваа деловна година.

Во 2017 година отворени судски предмети се вкупно 80 (2016:61), што е на повисоко ниво во споредба со 2016 година.

Во однос на регресните постапки (билансни), во 2017 година постапено е по 72 регреси (2016: 86 регреси).

3.2 ИЗНОС НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

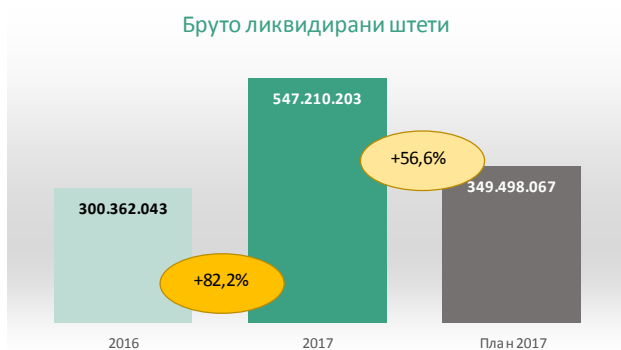
Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 547.210.203 денари (2016: 300.362.043 денари), што е за 82,2% повеќе споредено со истиот период претходната година или ликвидациите бележат пораст од 246.848.160 денари од година на година.

Планираниот износ на ликвидациите отстапува од реализацијата на ликвидираниот износ за 197.712.136 денари или 56,6% повеќе реализирани ликвидации од планираните за 2017 година. Главна причина за отстапувањето помеѓу планираниот и реализираниот износ на ликвидации е големата штета на НЛБ Банка А.Д Скопје која се случи на почетокот на април 2017 година.

Бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 / 2016	2017 / П 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	25.584.439	26.660.791	29.635.680	104,2	90,0	1.076.352	-2.974.889
02 Здравствено осигурување	112.728	451.091	90.000	400,2	501,2	338.362	361.091
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	61.814.567	92.541.200	62.742.777	149,7	147,5	30.726.634	29.798.423
07 Осигурување на стока превоз (карго)	361.352	1.286.442	503.105	356,0	255,7	925.091	783.337
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	14.393.518	9.431.701	19.742.636	65,5	47,8	-4.961.817	-10.310.935
09 Останати осигурувања на имот	44.795.233	182.441.295	29.518.038	407,3	618,1	137.646.062	152.923.257
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	131.644.898	168.364.136	149.598.220	127,9	112,5	36.719.238	18.765.916
13 Општо осигурување од одговорност	9.312.405	54.321.277	44.683.044	583,3	121,6	45.008.873	9.638.233
16 Финансиски штети	559.193			0,0	0,0	-559.193	0
18 Осигурување на туристичка помош	11.783.710	10.894.992	12.984.567	92,5	83,9	-888.718	-2.089.575
Вкупно	300.362.043	547.210.203	349.498.067	182,2	156,6	246.848.160	197.712.136

Графикон бр.10 - Бруто ликвидирани штети

Графикон бр.11 - Структура на бруто ликвидирани штети во 2017 година

3.2.1 Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2017 година во најголем дел се состои од класата на Останати осигурувања на имот 33,3% (14,9%) и од задолжителното Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила 30,8% (2016: 43,8%), потоа следи Каско со 20,6% (2015: 19,1%). Значајната промена на структурата на штетите оваа година е поради ликвидацијата на големата штета за кражбата во НЛБ Банка АД Скопје.

Структура на бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	8,5%	4,9%	8,5%	-3,6%	-3,6%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	20,6%	16,9%	18,0%	-3,7%	-1,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,8%	1,7%	5,6%	-3,1%	-3,9%
09 Останати осигурувања на имот	14,9%	33,3%	8,4%	18,4%	24,9%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	43,8%	30,8%	42,8%	-13,1%	-12,0%
13 Општо осигурување од одговорност	3,1%	9,9%	12,8%	6,8%	-2,9%
16 Финансиски штети	0,2%	0,0%	0,0%	-0,2%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	3,9%	2,0%	3,7%	-1,9%	-1,7%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

3.2.2 Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

По основ на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 90,2% (2016: 83,6%) од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е од Надворешната продажна мрежа 9,8% (2016: 16,4%), и тоа кај Посредниците 9,1% (2016: 15,1%) и незначајни 0,7% кај Останатите продавачи.

Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2016	2017	2017 / 2016	Структура% 2017
Сопствени застапници	21.518.243	44.542.751	207,0	8,1%
Комерцијалисти	219.374.405	412.503.272	188,0	74,8%
Агенции	10.077.903	12.272.288	121,8	2,2%
Интернет продажба	0	143.478	0,0	0,0%
Сопствени продажни места	0	28.155.189	n/a	n/a
Вкупно внатрешна продажна мрежа	250.970.551	497.616.978	198,3	90,2%
Посредници	45.306.950	50.348.182	111,1	9,1%
Надворешни продажни места	3.905.218	3.542.945	90,7	0,6%
Банки	179.323	16.633	9,3	0,0%
Вкупно надворешна продажна мрежа	49.391.491	53.907.760	109,1	9,8%
Вкупно	300.362.043	551.524.737	183,6	100,0%

Графикон бр.12 - Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

Графикон бр.13- Структура на бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали во 2017 година

3.2.3 Штети / премија (loss ratio)

Вкупното учеството на бруто ликвидираните штети во бруто полисираната премија во 2017 година изнесува 69,9% (2016: 40,0%), и истото е зголемено во споредба со претходната година за 29,9 п.п.. Поради големиот број и износ на ликвидирани штети, Друштвото годината ја заврши со прилично висок штетен коефициент и покрај зголемениот обем на премија.

Во однос на планираниот штетен коефициент се забележува негативно отстапување од 26,1 п.п..

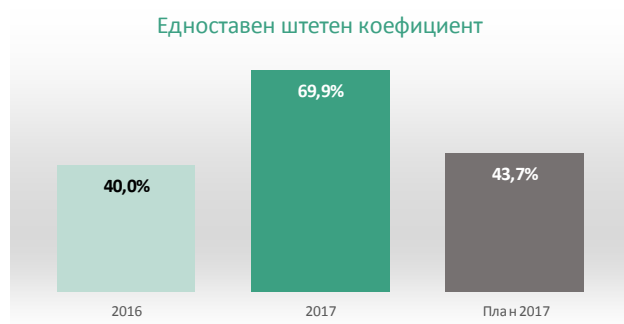
Штетниот резултат изнесува 236.102.932 денари (2016: 451.172.312 денари), и во споредба со 2016 година бележи пад од 215.069.380 денари или 47,7%.

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 76,4% (177.079.451 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 54.708.948 денари (22,6%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 73,8%, додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 49,6%.

Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

Класи на осигурување	Едноставен штетен коефициент			Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	38,2%	35,8%	39,9%	-2,5%	-4,2%
02 Здравствено осигурување	8,9%	33,1%	7,2%	24,1%	25,9%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	57,3%	76,6%	57,5%	19,3%	19,1%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	11,1%	46,1%	12,6%	35,0%	33,5%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	22,3%	16,7%	28,9%	-5,7%	-12,2%
09 Останати осигурувања на имот	53,9%	214,8%	34,0%	160,9%	180,9%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	34,3%	43,1%	37,2%	8,7%	5,9%
13 Општо осигурување од одговорност	131,5%	401,6%	315,3%	270,2%	86,3%
16 Финансиски штети	21,4%	0,0%	0,0%	-21,4%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	38,5%	36,3%	37,6%	-2,2%	-1,3%
Вкупно	40,0%	69,9%	43,7%	29,9%	26,1%

Графикон бр.14 - Едноставен штетен коефициент

Графикон бр.15 - Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

4 РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

4.1 БРОЈ НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период (31 Декември 2017), резервирани се 1.979 штети (2016: 2.006) или 27 штети помалку отколку во истиот период претходната година. Со тоа бројот на резервирани штети е намален за 1,3% во однос на 2016 година. Подинамичен раст на бројот на резервираните штети бележиме кај Осигурувањето на патнички возила (каска) поради невремето кое го зафати Скопскиот регион во јуни 2017 година.

Број на резервирани штети

Класи на осигурување	Број на резервирани штети		Индекс	Разлика помеѓу
	2016	2017	2017 / 2016	2017 & 2016
01 Осигурување од незгода	183	112	61,2	-71
02 Здравствено осигурување	0	0	0,0	0
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	298	402	134,9	104
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	1	1	100,0	0
07 Осигурување на стока превоз (карга)	1	3	300,0	2
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	76	71	93,4	-5
09 Останати осигурувања на имот	217	200	92,2	-17
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	1.006	1.038	103,2	32
13 Општо осигурување од одговорност	33	23	69,7	-10
18 Осигурување на туристичка помош	191	128	67,0	-63
Вкупно	2.006	1.979	98,7	-27

Графикон бр.16 - Број на резервирани штети

Графикон бр.17 - Структура на број на резервирани штети во 2017 година

4.2 ИЗНОС НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

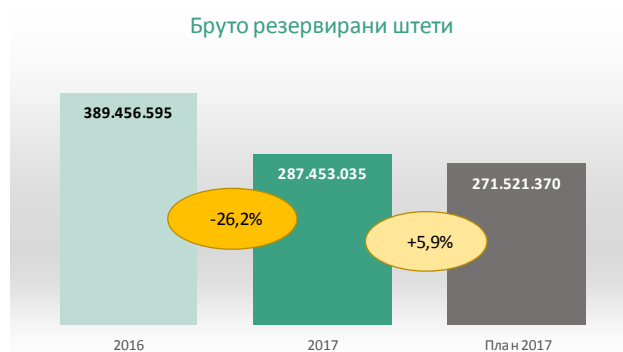
Состојбата на резервираните штети на 31 декември 2017 изнесува 287.453.035 денари (2016: 389.456.595 денари), и е намалена за 6,2% во споредба со состојбата на истиот ден на 2016 година или резервацијата е пониска за 102.003.560 денари.

Во однос на годишниот план резервациите бележат поголем износ за 15.931.665 денари или за 5,9% повеќе резервации. Причината за ова големо отстапување е планираната ликвидација на штетите кои се резервирани во класата на Општо осигурување од одговорност, а кои не беа ликвидирани оваа деловна година.

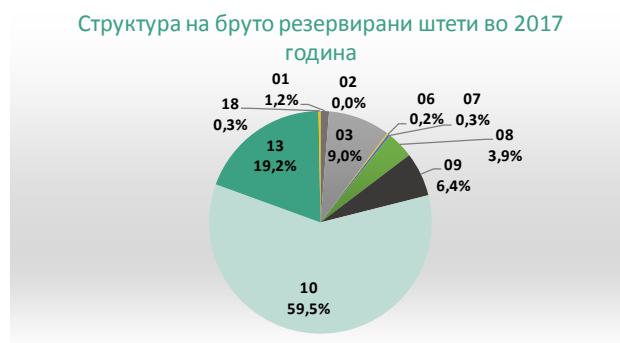
Бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 / 2016	2017 / П 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	5.374.921	3.541.687	5.771.641	65,9	61,4	-1.833.234	-2.229.954
02 Здравствено осигурување	0	0	40.000	0,0	0,0	0	-40.000
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	14.473.169	25.800.493	23.829.429	178,3	108,3	11.327.324	1.971.064
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	800.000	600.000	0	75,0	0,0	-200.000	600.000
07 Осигурување на стока превоз (карго)	300.000	897.578	0	299,2	0,0	597.578	897.578
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	9.815.770	11.287.790	9.404.560	115,0	120,0	1.472.020	1.883.230
09 Останати осигурувања на имот	17.717.671	18.348.673	22.538.927	103,6	81,4	631.002	-4.190.254
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	187.223.293	170.726.411	168.938.492	91,2	101,1	-16.496.882	1.787.919
13 Општо осигурување од одговорност	150.182.161	54.991.555	34.033.235	36,6	161,6	-95.190.606	20.958.320
18 Осигурување на туристичка помош	3.569.610	808.848	6.965.086	22,7	11,6	-2.760.762	-6.156.238
Вкупно	389.456.595	287.453.035	271.521.370	73,8	105,9	-102.003.560	15.931.665

Графикон бр.18 - Бруто резервирани штети

Графикон бр.19 - Структура на бруто резервирани штети во 2017 година

4.2.1 Структура на бруто резервирани штети

Во структурата на износот на резервираните штети најголемо учество опфаќаат резервациите на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила со 59,4% (2016: 48,1%) и Општо осигурување од одговорност со 19,1% (2016: 38,6%).

Структура на бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	1,4%	1,2%	2,1%	-0,1%	-0,9%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	3,7%	9,0%	8,8%	5,3%	0,2%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,3%	0,0%	0,2%	0,3%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	2,5%	3,9%	3,5%	1,4%	0,5%
09 Останати осигурувања на имот	4,5%	6,4%	8,3%	1,8%	-1,9%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	48,1%	59,4%	62,2%	11,3%	-2,8%
13 Општо осигурување од одговорност	38,6%	19,1%	12,5%	-19,4%	6,6%
18 Осигурување на туристичка помош	0,9%	0,3%	2,6%	-0,6%	-2,3%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

5 РЕОСИГУРУВАЊЕ

Друштвото во 2017 година имаше склучено повеќе различни договори за реосигурување, и тоа:

1. Непропорционален Вишок на штети договор за имотно осигурување со капацитет од 500.000 еур и ретенција од 200.000 еур;
2. Пропорционален договор за имотно реосигурување на Вишок на штети на основа на Максимална можна штета над 500.000 еур со капацитет од 16.500.000 еур;
3. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на ризикот земјотрес со капацитет од 7.000.000 еур;
4. Пропорционален договор за Имотно реосигурување на посеви и плодови со капацитет од 1.500.000 еур;
5. Непропорционален договор за Вишок на штети за реосигурување на катастрофални ризици (поплава, олуја и земјотрес) со капацитет од 1.000.000 еур;
6. Непропорционален Вишок на штети договор за реосигурување на домашна автомобилска одговорност и зелен картон, со капацитет до законски утврдените лимити;
7. Непропорционален договор за Вишок на штети за реосигурување на катастрофални ризици за незгода (класа 01 и 18).

Покрај овие договори компанијата обезбедува и факултативно реосигурување на ризиците кои се над нејзините максималните покритија.

Во 2017 година премијата предадена во реосигурување изнесува 80.245.300 денари. Цедираната премија во однос на 2016 година е зголемена за 18,2% што се должи на намалувањето на ретенцијата кај дел од договорите за реосигурување.

Годишниот план на цедирана премија е исполнет со 99,01 %.

Штетите во реосигурување во 2017 година изнесуваат 188.551.016 денари. Најголема решена штета во реосигурување беше штетата на НЛБ Банка по БББ покритието.

Во однос на резервациите:

- преносната премија бележи пораст од 19,2 % во однос на 2016 година поради структурата на договори кои се склучија во IVQ 2017 година
- резервираните штети се намалија за 55,2 % поради решавањето на дел од штетите за одговорност на ЕВН Македонија.
- резервите за настанати, а непријавени штети се намалени за 65,4% поради завршувањето на рокот за пријавување на штети од одговорност од ЕВН Македонија.

Графикон бр.20 - Реосигурување 2017 година

6 ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

6.1 БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

Техничките резерви на крајот на 2017 година се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

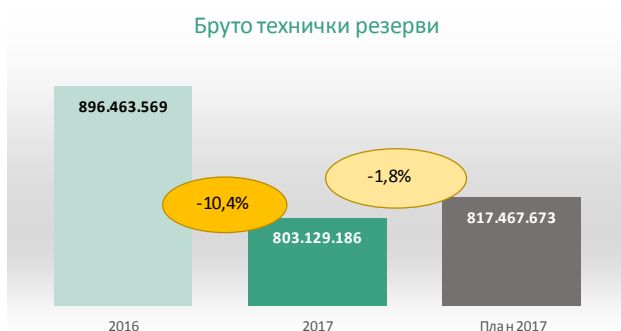
Техничките резерви се состојат од:

- резерви за преносни премии, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- резерви за бонуси и попусти; и
- резерви за штети, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, а сеуште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

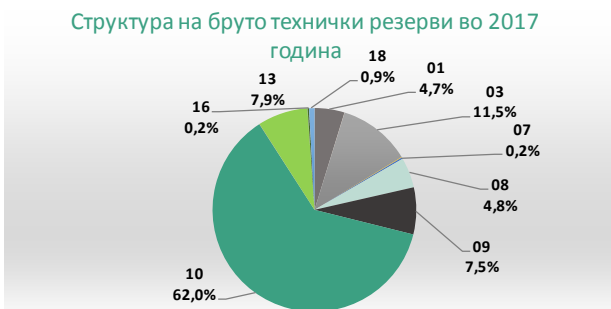
Бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 / 2016	2017/П 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	37.861.917	38.136.698	45.729.657	100,7	83,4	274.781	-7.592.959
02 Здравствено осигурување	150.338	296.169	392.680	197,0	75,4	145.831	-96.511
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	71.353.670	92.709.834	79.972.257	129,9	115,9	21.356.164	12.737.577
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	915.587	721.980	286.013	78,9	252,4	-193.607	435.967
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1.003.438	1.699.043	1.090.265	169,3	155,8	695.605	608.778
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	39.298.351	38.668.578	45.215.914	98,4	85,5	-629.773	-6.547.336
09 Останати осигурувања на имот	54.629.787	59.865.894	65.692.496	109,6	91,1	5.236.107	-5.826.602
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	515.386.637	497.830.419	516.265.688	96,6	96,4	-17.556.218	-18.435.269
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	388.503	433.016	436.913	111,5	99,1	44.513	-3.897
13 Општо осигурување од одговорност	163.049.621	63.750.891	44.689.168	39,1	142,7	-99.298.730	19.061.723
15 Гаранциско осигурување	29.704	216.755	24.270	729,7	893,1	187.051	192.485
16 Финансиски штети	788.888	1.929.312	1.666.072	244,6	115,8	1.140.424	263.240
18 Осигурување на туристичка помош	11.607.128	6.870.597	16.006.280	59,2	42,9	-4.736.531	-9.135.683
Вкупно	896.463.569	803.129.186	817.467.673	89,6	98,2	-93.334.383	-14.338.487

Графикон бр.21 - Бруто технички резерви

Графикон бр.22 - Структура на бруто технички резерви во 2017 година

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2017 година изнесуваат 803.129.186 денари (2016: 896.463.569 денари) , што е за 11,4% понизок износ споредено со претходната година.

Во однос на планот за 2017 година, бруто техничките резерви бележат понизок износ од 14.338.487 денари, односно истите се пониски од планираните за 1,8%. Причината за помалиот износ на бруто техничките резерви во однос на крајот на претходната година во најголема мера се должи на решавањето на штетите од осигуреникот ЕВН Македонија во класата на Општо осигурување од одговорност.

Преносните премии на крајот на 2017 се за 11.147.452 денари повисоки во однос на крајот на 2016 година, што се должи на порастот на полисираната премија.

Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	4,2%	4,7%	5,6%	0,5%	-0,8%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	8,0%	11,5%	9,8%	3,6%	1,8%
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,4%	4,8%	5,5%	0,4%	-0,7%
09 Останати осигурувања на имот	6,1%	7,5%	8,0%	1,4%	-0,6%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	57,5%	62,0%	63,2%	4,5%	-1,2%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	18,2%	7,9%	5,5%	-10,3%	2,5%
16 Финансиски штети	0,1%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,3%	0,9%	2,0%	-0,4%	-1,1%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

6.2 НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

Нето техничките резерви (бруто технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 2,9% или 21.759.547 денари пониски во однос на претходната година. Промените кај вкупните нето технички резервации во однос на минатата година во одредена мера соодветствуваат на порастот на портфолиото на Друштвото.

Нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 / 2016	2017/П 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	37.267.169	38.136.698	45.729.657	102,3	83,4	869.529	-7.592.959
02 Здравствено осигурување	150.338	296.169	392.680	197,0	75,4	145.831	-96.511
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	71.353.670	90.839.602	79.972.257	127,3	113,6	19.485.932	10.867.345
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	915.587	721.980	286.013	78,9	252,4	-193.607	435.967
07 Осигурување на стока превоз (карга)	1.003.438	1.634.355	1.090.265	162,9	149,9	630.917	544.090
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	32.794.608	31.515.778	36.488.748	96,1	86,4	-1.278.830	-4.972.970
09 Останати осигурувања на имот	41.332.511	38.122.226	55.592.713	92,2	68,6	-3.210.285	-17.470.487
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	515.386.637	497.830.419	516.265.688	96,6	96,4	-17.556.218	-18.435.269
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	388.503	433.016	436.913	111,5	99,1	44.513	-3.897
13 Општо осигурување од одговорност	29.071.712	11.430.232	13.355.496	39,3	85,6	-17.641.480	-1.925.264
15 Гаранциско осигурување	29.704	216.755	24.270	729,7	893,1	187.051	192.485
16 Финансиски штети	755.930	1.929.312	1.626.168	255,2	118,6	1.173.382	303.144
18 Осигурување на туристичка помош	11.286.879	6.870.597	16.006.280	60,9	42,9	-4.416.282	-9.135.683
Вкупно	741.736.686	719.977.139	767.267.147	97,1	93,8	-21.759.547	-47.290.008

Графикон бр.23 - Нето технички резерви

Графикон бр.24 - Структура на нето технички резерви во 2017 година

6.2.1 Структура на нето технички резервации

Структура на нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Разлика помеѓу	
	2016	2017	План 2017	2017 & 2016	2017 & П 2017
01 Осигурување од незгода	5,0%	5,3%	6,0%	0,3%	-0,7%
02 Здравствено осигурување	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	9,6%	12,6%	10,4%	3,0%	2,2%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
07 Осигурување на стока превоз (карга)	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,4%	4,4%	4,8%	0,0%	-0,4%
09 Останати осигурувања на имот	5,6%	5,3%	7,2%	-0,3%	-2,0%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	69,5%	69,1%	67,3%	-0,3%	1,9%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	3,9%	1,6%	1,7%	-2,3%	-0,2%
16 Финансиски штети	0,1%	0,3%	0,2%	0,2%	0,1%
17 Правни трошоци	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,5%	1,0%	2,1%	-0,6%	-1,1%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Структура на нето технички резервации

	Нето технички резервации			Индекс	
	2016	2017	План 2017	2017/2016	2017/П 2017
НЕТО ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	43,6%	45,9%	46,4%	105,4	99,1
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	35,0%	31,8%	31,6%	91,0	100,7
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕИ	20,3%	20,0%	21,0%	98,5	95,3
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВАЦИИ	1,2%	2,3%	1,1%	190,9	213,3
НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	100,0%	100,0%	100,0%		

7 ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

7.1 РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2017 година САВА осигурување оствари позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од 22.027.183 денари (2016: 28.679.517 денари) после платениот данок, а 24.644.980 денари (2016: 32.327.404 денари) добивка пред одданочување.

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 746.308.456 денари (2016: 719.429.454 денари), што претставува пораст од 3,7% или 26.879.001 денари повеќе приходи во однос на минатата деловна година.

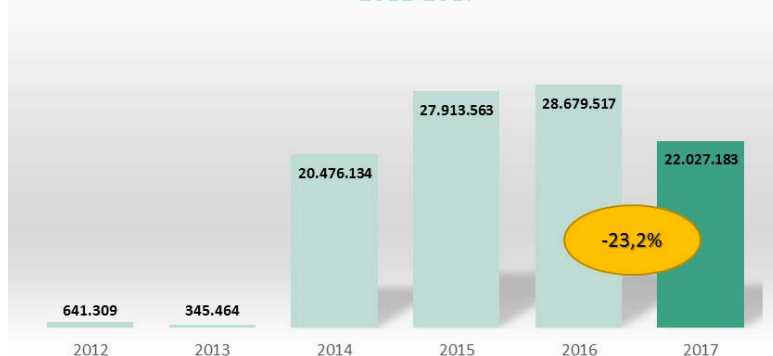
Вкупните расходи од работењето во 2017 година изнесуваа 721.663.476 денари (2016: 687.102.050 денари), што е за 5,0% или 34.561.425 денари повеќе од минатата 2016 година.

Биланс на успех за 2017 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2017/2016
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	746.308.455	719.429.454	103,7
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	691.992.519	660.554.175	104,8
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	23.284.398	20.566.448	113,2
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	7.317.292	8.474.047	86,3
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	5.266.087	7.866.286	66,9
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	18.448.160	21.968.498	84,0
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	721.663.476	687.102.050	105,0
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	325.388.269	311.892.194	104,3
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	436.054	-920.565	-47,4
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	25.697.218	26.095.030	98,5
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	313.418.139	298.719.614	104,9
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	2.168.998	790.918	274,2
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	40.170.889	38.626.219	104,0
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	6.075.865	7.270.271	83,6
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	8.308.044	4.628.370	179,5
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	24.644.980	32.327.404	76,2
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	2.617.797	3.647.887	71,8
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	22.027.183	28.679.517	76,8

Графикон бр.25 - Движење на резултатот од работењето во периодот 2012-2017 година

Движење на финансискиот резултат во периодот
2012-2017

8 ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

8.1 АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2017 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупната актива на Друштвото изнесуваат 1.397.487.576 денари (2016: 1.318.317.899 денари), што е повеќе од претходната година за 79.169.677 денари или повеќе за 6,0%.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2017 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 915.819.684 денари (2016: 928.093.157 денари). Вложувањата се намалени во однос на минатата деловна година и тоа за 1,3% или за 12.273.473 денари. Најголемо влијание врз зголемување на вложувањата е влошената ликвидносна состојба во текот на деловната 2017 година поради интензивната исплата на ликвидирани штети во текот на година. Нивното учество во вкупната актива на Друштвото опфаќа 65,5% (2016: 70,4%).
- **Побарувањата** оваа деловна година се зголемени за 97,4% или 162.835.570 денари, и изнесуваат 330.018.129 денари (2016: 167.182.559 денари), поради Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување во износ од 144.021.518 денари, кои се резултат на договорот за реосигурување наменет за исплата на штетата на НЛБ Банка А.Д. Скопје.
- **Бруто техничките резерви** изнесуваат 803.129.186 денари (2016: 896.463.569 денари) и се намалени за 93.334.383 денари или за 10,4% во однос на крајот на 2016 година како резултат на намалените резервации на штети кои настанаа оваа година. Нивното учество во вкупната актива на Друштвото опфаќа 57,5% (2016: 68,0%).
- **Обврските** на Друштвото се во износ од 246.444.261 денари (2016: 100.031.409 денари) и се повисоки во однос на лани за 146.412.851 денари или бележат пораст за 146,4%. Обврските најмногу се зголемени во делот на Обврски спрема осигуреници, и тоа во износ од 155.230.926 денари, наменети за исплата на штетата на НЛБ Банка А.Д. Скопје.

Биланс на состојба за 2017 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2017/2016
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
АКТИВА	1.397.487.576	1.318.317.899	106,0
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	8.450.838	8.424.759	100,3
Б. ВЛОЖУВАЊА	915.819.684	928.093.157	98,7
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	83.152.048	154.726.883	53,7
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	1.090.964	0	n/a
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	330.018.129	167.182.559	197,4
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	33.877.894	34.064.157	99,5
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	25.078.020	25.826.385	97,1
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	39.259.685	25.445.977	154,3
ПАСИВА	1.397.487.576	1.318.317.899	106,0
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	336.277.684	310.804.353	108,2
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	803.129.186	896.463.569	89,6
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	11.084.044	10.320.283	107,4
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	552.402	698.285	79,1
Ж. ОБВРСКИ	246.444.261	100.031.409	246,4
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	39.259.685	25.445.977	154,3

8.2 КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2017 година САВА осигурување а.д. бележи зголемување на вкупниот капитал на Друштвото за 8,2% во однос на минатата 2016 година, поради остварениот позитивен финансиски резултат на крајот на 2017 година. Друштвото бележи зголемување и во останатите делови од Капиталот, и тоа во Ревалоризационите резерви, Резервите на капиталот и Нераспоредената добивка.

Графикон бр.26 - Движење на активата и капиталот на Друштвото во периодот 2012-2017 година

IV. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

1 УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

1.1 СТРАТЕШКИ НАСОКИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во САВА осигурување, а.д. Скопје ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- развој на HR функцијата во Друштвото,
- развој на организациската култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор.

1.2 КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО КАДРИ ВО 2017 ГОДИНА

Во 2017 година во областа на управувањето со човечките ресурси се фокусиравме на следниве активности, и тоа:

- реорганизација на работењето во Секторот за продажба и Секторот за развој и преземање на ризици, како и промени во систематизацијата на работни места,
- нови вработувања, продолжување на постоечки договори за вработување и престанок на постоечки вработувања,
- обуки на вработените на сите нивоа во Друштвото,
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки, тим билдинг, доделување на награди за колегијалност и сл.).

1.3 ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Главно вработувањата во текот на 2017 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на Друштвото за развој на сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработени во Друштвото од определено на неопределено време. Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесуваа на

лица кои не постигнале задоволителни резултати во своето работење со што не им е продолжен договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголемиот дел од флукуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба, и тоа во агентската мрежа.

1.3.1 Вкупен број на вработени во Друштвото

-Сава осигурување АД Скопје

На 31.12.2017 година вкупниот број на вработени лица во Друштвото изнесува 203, што претставува за 9 вработени лица помалку во однос на претходната година и 14 вработени помалку во однос на планот за 2017 година.

Политиката на вработување во 2017 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватната поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главната цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во САВА осигурување во сите сектори и самостојни служби во текот на 2017 година беше евидентирана следнава состојба на вработени, и тоа:

1. **Секторот за Штети** на 31.12.2017 год. брои 15 вработени, за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2016 година и за 2 повеќе во однос на Планот за 2017 година,
2. Во **Секторот за продажба** бројот на вработени на 31.12.2017 година изнесува 143 вработени, и тоа за 13 вработени помалку во однос на 31.12.2016 година и за 17 вработени помалку во однос на Планот за 2017 година,
3. **Секторот за развој и преземање на ризици** на 31.12.2017 година брои 11 вработени, за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2016 година, а еднаков број на вработени во однос на планот за 2017 година,
4. **Секторот за финансии и сметководство** брои 7 вработени на 31.12.2017 година, за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2016 година, и за 1 вработен повеќе во однос на планот за 2017 година,
5. **Секторот за општи и правни работи** (контрола на усогласеноста на работењето со прописите) брои 8 вработени на 31.12.2017 година, а во однос на 31.12.2016 година и планот за 2017 година бројот на вработени не е променет,
6. **Самостојна служба за контролинг** (со набавки на средства) брои 2 вработени на 31.12.2017 година, за 1 вработен помалку во однос на 31.12.2016 година и во однос на планот за 2017 година;

7. **Самостојна служба за наплата на побарувања** брои 7 вработени на 31.12.2017 година, за 2 вработени повеќе во однос на 31.12.2016 година, а за 1 вработен повеќе во однос на планот за 2017 година;
8. **Самостојна служба за ИТ** брои 3 вработени на 31.12.2017 година, а во однос на 31.12.2016 година и планот за 2017 година бројот на вработени не е променет;
9. Бројот на вработени во **Управата на Друштвото, Самостојните служби за актуарски работи, внатрешна ревизија и управување со ризици** на ден 31.12.2017 година не е променет како и во однос на 31.12.2016 година и планот за 2017 година.

Број на вработени

Број на вработени	Вкупен број на вработени			Еквивалент на ефективно работно време		
	31.12.2017	31.12.2016	Разлика 31.12.2017 & 31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	Разлика 31.12.2017 & 31.12.2016
Кабинет на Извршен директор	4	4	0	4	4	0
Продажба - застапници	49	60	-11	45,25	53,75	-8,5
Развој - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	2	1	1	2	1	1
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	27	20	7	27	20	7
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	63	68	-5	59,75	62,5	-2,75
Продажба - комерцијалисти, референти	4	8	-4	3	8	-5
Книговодство на премии и штети	3	3	0	3	3	0
Управување со побарувања и наплата	7	5	2	7	5	2
Тарифирање		0	0		0	0
Штети и регреси	15	14	1	15	14	1
ИТ и работни процеси	3	3	0	3	3	0
Финансии	2	2	0	1	2	-1
Сметководство	5	4	1	4,75	3,75	1
Контролинг	1	2	-1	1	3	-2
Општи и правни работи	7	7	0	7	6	1
Купување и одржување на одновни средства	1	1	0	1	0	1
Внатрешна ревизија	1	1	0	1	1	0
Актуарство	1	1	0	1	1	0
Управување со ризик	1	1	0	1	1	0
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	1	1	0	1	1	0
Развој	6	6	0	6	6	0
Вкупно	203	212	-9	193,75	199	-5,25

1.3.2 Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

Број на вработени врз основа на типот на вработеност

Вработени по типот на вработеност	Вкупен број на вработени				По еквивалент на ефективно работно време			
	2017		2016		2017		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Скратено работно време	12	5,9%	17	8%	6,75	3,5%	8	4,0%
Полно работно време	191	94,1%	195	92%	187	96,5%	191	96,0%
Вкупно	203	100,0%	212	100,0%	193,75	100,0%	199	100,0%

1.3.3 Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

Број на вработени по степен на образование

Степен на образование	Вкупен број на вработени				По еквивалент на ефективно работно време			
	2017		2016		2017		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен	1	0,5%	1	0,5%	1	0,5%	1	0,5%
V- Степен	63	31,0%	70	33,0%	58,75	30,3%	64,25	32,3%
VI- Степен	6	3,0%	6	2,8%	6	3,1%	6	3,0%
VII- Степен	121	59,6%	122	57,5%	116	59,9%	116,25	58,4%
Магистри и Доктори	12	5,9%	13	6,1%	12	6,2%	11,5	5,8%
Вкупно	203	100,0%	212	100,0%	193,75	100,0%	199	100,0%

1.3.4 Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Број на вработени по старосна група

Старосна група	Вкупен број на вработени				Вкупен број на вработени			
	2017		2016		2017		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20-25	7	3,4%	8	3,8%	6,25	3,2%	6,5	3,3%
26-30	30	14,8%	32	15,1%	30,75	15,9%	27,5	13,8%
31-35	41	20,2%	45	21,2%	38	19,6%	40,25	20,2%
36-40	38	18,7%	43	20,3%	35,5	18,3%	41,75	21,0%
41-45	44	21,7%	41	19,3%	41,5	21,4%	41	20,6%
46-50	16	7,9%	18	8,5%	14,75	7,6%	17	8,5%
51-55	11	5,4%	9	4,2%	11	5,7%	9	4,5%
56+	16	7,9%	16	7,5%	16	8,3%	16	8,0%
Вкупно	203	100,0%	212	100,0%	193,75	100,0%	199	100,0%

1.3.5 Вработени во Друштвото врз основа на пол

Број на вработени според пол

Пол	Вкупен број на вработени				Вкупен број на вработени			
	2017		2016		2017		2016	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	120	59,1%	123	58,0%	113,5	58,6%	112,25	56,4%
Мажи	83	40,9%	89	42,0%	80,25	41,4%	86,75	43,6%
Вкупно	203	100,0%	212	100,0%	193,75	100,0%	199	100,0%

2 ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Информатичката технологија е клучен фактор за зголемување на перформансите и за современо работење и подобрување на ефектите во работењето.

САВА Осигурување постојано ги следи и имплементира новините во информатичката технологија. Сите нови софтверски и хардверски иновации тековно се имплементирани во постоечката структура.

Во текот на 2017 година се доопремија сите постоечки локации со нова ИТ и телекомуникациска опрема.

СОФТВЕР:

- Поставено е ново софтверско решение за евиденција на влезни ф-ри (mDocs).
- Имплементирано е ново решение за електроска пошта (email – Exchange Mail).
- Продолжување и проширување на договорот со Microsoft.
- Направено е проширување на Веб старницата со можност за купување повеќе продукти
- Извешени се контроли за безбедноста на системот.

ХАРДВЕР:

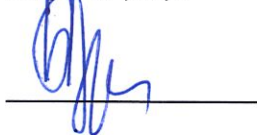
- Нова ИТ опрема за доопремување на сите постоечки канцелари.
- Извршена е замена на стари работни станици со нови
 - Персонални сметачи,
 - Мултифункционални уреди,
 - Преносни работни станици.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ:

- Тековно се извршуваат промени на постоечките договори за фиксната телефонија и интернетот (склучени се нови, со нови услови за намалување на трошоците).
- Надоградено е интернет решението во Дирекција, заменети се старите уреди од операторот со нови кои имаат поголем капацитет на линковите.
- Во сите подружници се исфрлени од употреба старите Linsys WRT уреди и се заменети со нови Miktorik, со ова се стабилизирани сите VPN конекции.
- Во подружниците каде имаше техничка можност, сите линкови се заменети со оптика.
- Во управната зграда се постави ново мрежно решение.
- Извршена е промена на сите локали (телефонски уреди) во дирекција.
- Старата централа SIEMENS е комплетно усклучена од употреба, сите функции се насочени кон новото решение.

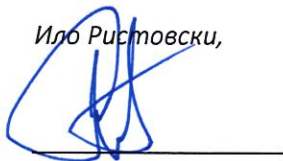
Изготвил

Билјана Аргир,

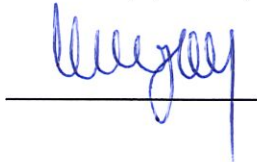

Извршни директори

Ило Ристовски,

Мелита Гугуловска,

Генерален директор

Петер Скарча,

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Финансиски извештаи	
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	3
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	8
Извештај за промени во капиталот	11
Извештај за паричните текови	15
Белешки кон финансиските извештаи	17- 68

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До акционерите на Сава осигурување а.д. Скопје

Извештај на посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените посебни финансиски извештаи на Сава осигурување а.д. Скопје (“Друштвото”), кои што ги сочинуваат посебниот извештај за финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2017 година и посебниот извештај за сеопфатна добивка, посебниот извештај за промените на капиталот, посебниот извештај на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за посебните финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие посебни финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Нашата одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен весник бр.79 на 11 јуни 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на посебните финансиски извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на посебните финансиски извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, посебните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Сава осигурување а.д. Скопје на 31 декември 2017 година како и финансиската успешност и паричните текови на Друштвото за годината што завршува тогаш во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на посебниот годишен извештај за работењето во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали последниот годишен извештај е конзистентен со посебната годишна сметка и посебните ревидирани финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година. Нашите постапки во врска со посебниот годишен извештај за работењето се извршени во согласност со МСР 720 прифатени и објавени во Службен весник бр.79 на 11 јуни 2010 година и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во посебниот годишен извештај за работењето се конзистентни со посебната годишна сметка и посебните ревидирани финансиски извештаи на Друштвото.

Посебниот годишен извештај за работењето е конзистентен, во сите материјални аспекти, со посебната годишната сметка и посебните ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година.

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје

Владимир Соколовски
Управител

ЕРНСТ И ЈАНГ
-ОВЛАСТЕНИ
РЕВИЗОРИ
ДОО
СКОПЈЕ

Даница Ганчева
Овластен ревизор

Скопје, 1 март 2018 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)
На 31 декември 2017 година

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	19	8,450,838	8,424,759
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		8,450,838	8,424,759
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		915,819,684	928,093,157
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005	20	141,971,316	136,228,924
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		141,971,316	136,228,924
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		141,971,316	136,228,924
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	21	29,911,851	30,562,552
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		12,300,000	12,300,000
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		17,611,851	18,262,552
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	22,23	743,936,517	761,301,681
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022		-	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-

2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	22	560,810,054	596,635,271
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		160,665,709	405,902,110
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		367,293,160	167,388,794
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		32,851,185	23,344,367
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	23	183,126,463	164,666,410
4.1 Дадени депозити	036		183,126,463	164,666,410
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	28	83,152,048	154,726,883
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		23,043,396	19,325,964
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		60,108,652	135,400,919
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051	25	1,090,964	-

1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		1,090,964	-
Г. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		330,018,129	167,182,559
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	24	169,789,916	148,277,779
1. Побарувања од осигуреници	056		166,008,615	143,432,997
2. Побарувања од посредници	057		3,781,301	4,844,782
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		144,021,518	5,596,663
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	4,549,185
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		144,021,518	1,047,478
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	25	16,206,695	13,308,117
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		9,619,185	5,683,746
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		1,874,040	4,890,864
3. Останати побарувања	066		4,713,470	2,733,507
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		33,877,893	34,064,156
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	20	16,772,606	13,054,838
1. Опрема	070		16,772,606	13,054,838
2. Останати материјални средства	071		-	-
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	26	17,105,287	21,009,318
1. Парични средства во банка	073		16,196,948	20,220,350
2. Парични средства во благајна	074		908,339	788,968
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		25,078,020	25,826,385
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		23,177,230	23,212,120
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		1,900,790	2,614,265
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		1,397,487,576	1,318,317,899

И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		39,259,685	25,445,977
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		336,277,684	310,804,353
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	27	234,072,672	234,072,672
1. Запишан капитал од обични акции	087		234,072,672	234,072,672
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		2,121,832	-1,324,317
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		2,121,832	-1,324,317
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		26,018,666	16,458,827
1. Законски резерви	096		26,018,666	16,458,827
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		52,037,331	32,917,654
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		22,027,183	28,679,517
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	28	803,129,186	896,463,569
I. Бруто резерви за преносни премии	107		357,405,384	342,612,637
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		443,035,357	551,598,541
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		2,688,445	2,252,391
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114	29	11,084,043	10,320,283
1. Резерви за вработени	115		11,084,043	10,320,283
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		552,402	698,285
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		552,402	698,285
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		246,444,261	100,031,409
И. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	30	156,843,340	9,324,026

САВА осигурување а.д. Скопје
Финансиски извештаи

1. Обврски спрема осигуреници	123		155,230,926	8,582,485
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		1,612,414	741,541
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		40,927,468	50,458,183
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		40,881,610	50,412,332
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		45,858	45,851
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	31	48,673,453	40,249,200
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		12,138,756	19,465,452
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		18,488,602	0
3. Останати обврски	133		18,046,095	20,783,748
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		-	-
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З+S	136		1,397,487,576	1,318,317,899
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		39,259,685	25,445,977

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 до 68 се одобрени од страна на Одборот на Директори на 28 февруари 2018 година и беа потпишани во нивно име од:

Петер Скарча
Генерален Директор

Илио Ристовски
Извршен Директор

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223а+224+225)	200		746,308,456	719,429,454
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	8	691,992,519	660,554,175
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		783,313,135	737,886,877
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	13,647,478
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	206		80,245,300	67,909,397
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		14,792,747	21,254,789
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		3,717,431	-1,815,994
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	10	23,284,398	20,566,448
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216		20,298,439	19,782,931
4. Позитивни курсни разлики	217		2,206,692	354,479
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		779,267	429,038
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		779,267	429,038
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		-	-
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223а		7,317,292	8,474,047
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	11	5,266,087	7,866,286
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	12	18,448,160	21,968,498
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		721,663,476	687,102,050
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	9	325,388,269	311,892,193
1. Бруто исплатени штети	228		555,974,805	310,265,352
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		8,764,602	9,903,310

3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231		188,551,016	11,673,466
5. Промени во бруто резервите за штети	232		-108,563,184	7,519,722
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		-75,292,266	-15,683,895
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235		436,054	-920,565
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		436,054	-920,565
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		436,054	-920,565
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		25,697,218	26,095,030
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		2,305,513	3,190,723
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250	16	23,391,705	22,904,307
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	313,418,138	298,719,613
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252		178,489,478	175,587,122
1.1 Провизија	253		57,124,379	58,138,217
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	253а		90,289,804	92,661,077
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		31,040,405	28,645,613
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		34,890	-3,857,785
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256		134,928,660	123,132,491
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		11,537,106	11,297,205
2.2 Трошоци за вработени (258а+258б+258в+258г+258д)	258		58,844,784	51,130,475

2.2.1 Плати и надоместоци	258а		36,993,726	31,985,023
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		3,564,004	3,074,514
2.2.3 Придонеси за задолжително социјално осигурување	258в		11,502,101	9,971,806
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување на вработени	258г		2,659,598	2,595,247
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		4,125,355	3,503,885
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		1,535,212	1,390,244
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		63,011,558	59,314,567
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		44,727,917	43,640,354
2.4.2 Материјални трошоци	260б		10,769,523	8,678,995
2.4.3 трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		7,514,118	6,995,218
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	2,168,998	790,918
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		45,938	-
3. Негативни курсни разлики	264		2,123,060	790,918
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		-	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	15	40,170,889	38,626,219
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		40,170,889	38,626,219
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		6,075,865	7,270,271
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУПУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	16	8,308,045	4,628,371
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		24,644,980	32,327,404
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	18	2,617,797	3,647,887
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		22,027,183	28,679,517
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

Извештај за промени во капиталот
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
				3	4	5	6	7=3+4+5+6					12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	234,072,672	-	7,154,304	-	-	-	7,154,304	-	2,999,885	14,308,609	27,913,568	286,449,038
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	234,072,672	-	7,154,304	-	-	-	7,154,304	-	2,999,885	14,308,609	27,913,568	286,449,038
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	9,304,523	-	-	-	9,304,523	-	-4,324,202	18,609,045	765,949	24,355,315
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28,679,517	28,679,517
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	9,304,523	-	-	-	9,304,523	-	-4,324,202	18,609,045	-27,913,568	-4,324,202
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-4,198,949	-	-	-4,198,949

расположливи за продажба													
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-125,252	-	-	-125,252
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	9,304,523	-	-	-	9,304,523	-	-	18,609,045	-27,913,568	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување.намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	234,072,672	-	16,458,827	-	-	-	16,458,827	-	-1,324,317	32,917,654	28,679,517	310,804,353
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	234,072,672	-	16,458,827	-	-	-	16,458,827	-	-1,324,317	32,917,654	28,679,517	310,804,353

Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	234,072,672	-	16,458,827	-	-	-	16,458,827	-	-1,324,317	32,917,654	28,679,517	310,804,353
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	9,559,839	-	-	-	9,559,839	-	3,446,149	19,119,678	-6,652,334	25,473,332
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22,027,183	22,027,183
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	9,559,839	-	-	-	9,559,839	-	3,446,149	19,119,678	-28,679,517	3,446,149
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	4,225,416	-	-	4,225,416
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-779,268	-	-	-779,268

Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	9,559,839	-	-	-	9,559,839	-	-	19,119,678	-28,679,517	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалу вање на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	234,072,672	-	26,018,666	-	-	-	26,018,666	-	2,121,832	52,037,332	22,027,183	336,277,684

Извештај за паричните текови
За годината што завршува на 31 декември 2017 година

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	а		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	838,925,218	827,426,960
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	761,800,998	757,116,293
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	58,890,763	31,141,597
4. Примени камати од работи на осигурување	304	6,818,578	-
5. Останати приливи од деловни активности	305	11,414,879	39,169,070
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	885,888,743	770,681,552
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	434,152,710	329,184,675
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	88,859,072	108,008,813
4. Надоместоци и други лични расходи	310	58,844,784	51,130,475
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	244,983,370	230,639,455
6. Платени камати	312	6,476,069	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	3,881,416	-193,395
8. Останати одливи од редовни активности	314	48,691,322	51,911,529
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	-	56,745,408
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	46,963,525	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	б		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	62,777,139	60,904,361
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	650,701	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	35,825,217	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	2,985,959	41,351,322
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	23,315,262	19,553,039
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	38,160,310	112,736,066
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	4,835,407	3,545,651
2. Одливи по основ на материјални средства	328	16,187,939	5,704,353
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-

4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	17,136,964	103,486,062
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	24,616,829	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	-	51,831,705
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	В		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	18,488,602	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	18,488,602	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	45,937	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	45,937	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	18,442,665	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	920,190,959	888,331,321
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	924,094,990	883,417,618
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	-3,904,031	4,913,703
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	21,009,318	16,095,615
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	17,105,287	21,009,318

1. Општи информации

Сава осигурување а.д. Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. Загребска бр. 28А
1000 Скопје
Република Македонија

Друштвото припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија и е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 92,57% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото. Крајна матична компанија на Друштвото е Позаваровалница САВА дд.

Во ноември 2011 година Друштвото го смени своето име од Сава Табак Осигурување АД Скопје во Сава осигурување а.д. Скопје.

Друштвото е регистрирано за вршење на 17 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот.

На 31 декември 2017 година, Друштвото имаше 203 вработени (2016: 212 вработени).

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник број 28/2004 со измените 84/2005....192/2015, 6/16, 30/16 и 61/2016), Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во “Правилникот за водење сметководство” во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, “Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси” (Службен весник број 169/2010, 141/2013) и 61/2016, и се презентирани во согласност со “Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување” (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2016).

(б) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени според историската вредност освен за:

- средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

2. Основа за изготвување (продолжение)

(в) Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "денари"), која е функционална и известувачка валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во апсолутни износи во македонски денари.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информациите во врска со расудувањата направени од менаџментот во примената на сметководствените стандарди кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 4.

(д) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2017 и 2016 година беа како што следи:

	2017 МКД	2016 МКД
1 ЕУР	61,4907	61,4812
1 УСД	51,2722	58,3258

(ф) Вложувања во подружници

Подружници се сите ентитетети во кои Друштвото има моќ да владее со финансиските и оперативните политики, главно пропратена со сопственост на повеќе од половина од гласачките права. Постоенето и ефектот од потенцијалните гласачки права кои што во моментот се на располагање или пак можат да се конвертираат се земат во предвид при утврдувањето дали Друштвото има контрола над ентитетот. Набавната вредност на стекнатитот ентитет се утврдува според објективната вредност на дадените средства, издадени капитални инструменти и обврските настанати или претпоставени на датумот на размената, зголемена за трошоците кои директно може да се припишат на стекнувањето. Во посебните финансиски извештаи на Друштвото, вложувањата во подружницата се прикажани по набавна вредност намалена за обезвреднување на вредноста. Алоцираните ефекти кои ја надминуваат акумулираната добивка на подружницата се сметаат како поврат на вложувањето и се признаваат како намалување на набавната вредност на вложувањето.

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

(а) Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(б) Договори за осигурување

(и) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирани премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на периодот на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици. Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанати штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(и) Признавање и мерење (продолжение)

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на извештајот за финансиската состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека менаџментот смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервирањот износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(ии) Средства од реосигурување

Друштвото цедира премија во реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(ии) Средства од реосигурување (продолжение)

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на известување се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

(иии) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(в) Приходи

(и) Заработени премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3(б).

(ии) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од вложувања во финансиски средства. Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати и дивиденди, како и остварени добивки од финансиските средства класифицирани како расположливи-за-продажба.

(иии) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести представуваат приходи добиени од странски осигурителни компании и Националното Биро по основ на исплатени штети како и приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога ќе се изврши соодветната услуга.

(г) Расходи

(и) Трошоци за стекнување на договори

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти и брокери вклучени во продажбата, маркетинг трошоци и трошоци за реклами.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(г) Расходи (продолжение)

(ии) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во извештајот за сеопфатна добивка според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(д) Користи за вработените

(и) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на законската регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплатуваат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех во периодот во кој настануваат, како дел од трошоците за вработени.

(ии) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога ќе се добие соодветната услуга. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период од вработените и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(иии) Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Друштвото исплаќа на вработените две просечни плати во Република Македонија во моментот на заминување во пензија. Овие користи на вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност. Друштвото има направено вреднување на овие обврски со пресметка од страна на независни професионални актуари врз основа на што Друштвото признава и врши корекција на претходно признаеното резервирање. Добивките и загубите од премерувањето на резервирањето се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Не постои дополнителна обврска по заминувањето во пензија.

(ѓ) Тековни даночни средства /обврски

Тековни даночни средства/обврски се побарувањата или обврските за данок од добивка утврдени со даночниот биланс на Друштвото за тековниот финансиски период.

Согласно измените на Законот за данок од добивка ("Сл. весник" бр.112 од 25.07.2014 и бр.23 од 18.02.2016 година година) Друштвото пресмета данок на добивка за 2016 и 2017 година на бруто добивката утврдена како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи утврдени согласно прописите за сметководство и сметководствените стандарди зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за износот на извршените вложувања од добивката од претходната година и дивидендите остварени со учество во капитал на друг обврзник под услов да се одданочени (белешка 18).

Тековните даночни обврски се признаваат кога платениот износ на даноци за тековниот и претходните периоди е помал од износот кој што се должи за периодот кога обврската не е подмирена.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(f) Тековни даночни средства /обврски (продолжение)

Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Признавање на резервации за данок

Во случај на неизвесни обврски за данок, резервации се признаваат во согласност со Меѓународен сметководствен стандард 37 - Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства, прифатен во Република Македонија (МСС 37).

(e) Недвижности и опрема

(u) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се мерат според набавната вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од отуѓување со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето во рамките на останати приходи или останати расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

(uu) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од средството од недвижностите и опремата се признаваат во сегашната вредност на тоа средство, доколку е веројатно дека Друштвото ќе има идни економски користи од тој дел и доколку неговата вредност може да се измери веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Сите останати трошоци за секојдневно одржување на недвижностите и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

(uii) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавна вредност намалена за резидуалната вредност на средството. Значајните компоненти на индивидуалното средство се оценуваат, и доколку компонентата има корисен век различен од остатокот од средството, таа компонента се амортизира одделно.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите, постројките и опремата.

(uiii) Амортизација

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век на траење за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Згради	1.3%
Транспортни средства	15.5%
Компјутери	33%
Мебел и опрема	10-20%

Методите на амортизација, проценетиот век на траење како и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ж) Нематеријални средства

(и) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од страна на Друштвото кои имаат определен век на траење се мерат според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(ии) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како трошоци во моментот на настанување.

(иии) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството, намалена за резидуалната вредност на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од денот кога тие се расположливи за употреба.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Софтвер и лиценце	20%
-------------------	-----

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

(з) Средства земени под наем - наемател

Наемите на средства во услови кога Друштвото ги презема суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Друштвото.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(s) Финансиски инструменти

(u) Недеривативни финансиски средства

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства (вклучувајќи ги средствата определени според објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од страна на Друштвото се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба кога, и само кога, Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера или да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира средството и да ја порамни обврската истовремено.

Недеривативните финансиски инструменти на Друштвото се класифицираат во следните категории: заеми и побарувања и финансиски средства расположливи-за-продажба.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Заемите и побарувањата се содржат од депозити и побарувања од купувачи и другите побарувања.

Финансиски средства расположливи-за-продажба

Финансиски средства расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како финансиски средства расположливи-за-продажба или не се квалификувани во некоја друга категорија на финансиски средства. Последователно на почетното признавање, тие се мерат по објективна вредност и промените кои произлегуваат, освен загубите поради обезвреднување, се признаваат директно во резервата за објективна вредност во капиталот. Кога вложувањето се депризнава, добивката или загубата акумулирана во капиталот се рекласификува во добивката или загубата.

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од сопственички и должнички хартии од вредност и удели во инвестициски фондови.

(uii) Недеривативни финансиски обврски

Друштвото почетно ги признава издадените должнички хартии од вредност и субординираните обврски на датумот на кој тие настануваат. Сите други финансиските обврски (вклучувајќи ги обврските кои се по објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува страна на договорните одредби на инструментот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(с) Финансиски инструменти (продолжение)

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Не-деривативните финансиски обврски вклучуваат останати обврски.

Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

(и) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци.

(ј) Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификуваат како капитал. Дополнителните трошоци кои се директно поврзани со емисијата на обични акции, се признаваат како намалување од капиталот.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

(к) Заработка по акција

Друштвото презентира основна и разводната заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција е пресметана со поделба на добивката расположлива на сопствениците на обични акции на Друштвото со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводната заработка по акција е утврдена со корекција на добивката или загубата расположлива на сопствениците на обични акции и пондерираниот просечен број на обични акции за ефектите од сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(л) Обезвреднување на средствата

(и) Недеривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство кое не е по објективна вредност преку добивката и загубата се проценува за да се утврди дали постои некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротира, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Друштвото, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значителното или продолженото намалување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(п) Обезвреднување на средствата (продолжение)

на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ дека средството е обезвреднето.

Заеми и побарувања

Друштвото издвојува загуби поради оштетување согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси кој стапи на сила од 1 јануари 2011 година (Службен весник број 169/2010, 141/2013 и 61/2016). Согласно овој правилник, Друштвото ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Друштвото утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во правилникот. Барањата на овој правилник се применуваат проспективно од денот на стапување во сила на истиот.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност (останатите побарувања на Друштвото) се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на заеми и побарувањата. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ добивката или загубата.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се прикажува во резервата за објективна вредност во капиталот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(п) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(ии) Не-финансиски средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Друштвото, се проценува на секој датум на известување за да се утврди дали постои било каква индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои, тогаш се проценува надоместувачкиот износ на средството. Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството или единицата која генерира пари.

За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои неможат да се тестираат индивидуално се групирани заедно во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или единица која генерира пари.

Загубите поради обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во оценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

(љ) Резервирања

Резервирање се признава доколку, како резултат на минат настан, Друштвото има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери, и за кој веројатно е дека ќе постои одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се одредени со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и оние ризици, специфични за обврската. Зголемувањето на дисконтираната вредност се признава како финансиски трошок.

Резервирање за неповолен договор се признава кога очекуваните користи кои што се очекува да се примат од страна на Друштвото од истиот договор се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските утврдени со договорот. Резервирањето се мери според сегашната вредност на пониските од очекуваните трошоци за раскинување на договорот и очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред резервирањето да биде воспоставено, Друштвото признава секаква загуба за обезвреднување на средствата кои се поврзани со договорот.

(м) Известување по сегменти

Оперативен сегмент е компонентата на Друштвото вклучена во деловни активности од кои може да заработува приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Друштвото. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Друштвото редовно се прегледуваат од страна на Одбор на Директори на Друштвото со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Друштвото има само еден известувачки сегмент.

4. Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(и) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Сепак, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е крајниот резултат да се разликува од претходно утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("IBNR") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. IBNR штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Резерви по договори за осигурување (продолжение)

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба.

Вредноста на резервите за настанати а сеуште непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети.

Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети.

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класифицирани во одредни категории, во зависност од условите.

(iii)

Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката или загубата за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката или загубата за годината, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2017 година и 31 декември 2016 година се презентирани во табелата подолу.

Анализа на сензитивност

За годината завршена на 31 декември 2017

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	22,027,183	336,277,684	90,953,000	370%	0%
Принос од вложувања (+200 п.п.)	22,492,871	336,743,372	90,953,000	371%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	21,561,495	335,811,996	90,953,000	369%	-1%
5% зголемување на настанати штети	5,735,967	319,986,468	90,953,000	352%	-18%
5% намалување на настанати штети	38,318,399	352,568,900	90,953,000	388%	18%
2% зголемување на вкупните трошоци	14,624,344	328,874,846	90,953,000	362%	-8%
2% намалување на вкупните трошоци	29,430,022	343,680,523	90,953,000	378%	8%

За годината завршена на 31 декември 2016

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	28,679,518	310,804,353	127,554,958	244%	0%
Принос од вложувања (+200 п.п.)	29,090,847	311,215,682	127,554,958	244%	0%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	28,268,189	310,393,024	127,554,958	243%	1%
5% зголемување на настанати штети	13,130,937	295,255,771	127,554,958	231%	-12%
5% намалување на настанати штети	44,228,099	326,352,934	127,554,958	256%	12%
2% зголемување на вкупните трошоци	21,678,810	303,803,645	127,554,958	238%	-5%
2% намалување на вкупните трошоци	35,680,226	317,805,060	127,554,958	249%	5%

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(iii) Анализа на сензитивност (продолжение)

Најзначајно влијание врз (загубата)/добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети и вкупните трошоци.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Стратегија за запишување на полиси за осигурување (продолжение)

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Факултативните договори мора претходно да бидат посебно одобрени и трошоците по нив редовно се следат.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за обезвреднување како резултат не настанато признаено средство. Друштвото редовно ја следи финансиската состојба на реосигурителите и периодично ги проверува договорите со реосигурителите. Раководството на Друштвото ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучувањето на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така раководството на Друштвото редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување. Кредитниот ризик на реосигурувањето е подетално објаснет подолу во оваа белешка.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Усогласеност на средствата и обврските

	2017	2016
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ	183,126,463	164,666,410
Парични средства и средства на банкарски сметки	17,105,287	21,009,318
Хартии од вредност издадени од РМ или НБРМ -Записи	160,665,709	405,902,110
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	367,293,161	167,388,794
Акции и удели во инвестициски фондови	32,851,185	23,344,367
	761,041,805	782,310,999
Обврски (технички резерви)		
Резерви по договори за осигурување нето од делот на реосигурителот	385,615,150	418,450,013
Преносна премија нето од делот на реосигурителот	334,361,988	323,286,673
	719,977,138	741,736,686
Усогласеност на средствата и обврските	41,064,667	40,574,313

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото е усогласено во поглед на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Одговорност кон трети лица (продолжение)

Управување со ризикот (продолжение)

При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Повратот на акционерите по основ на овие договори произлегува од вкупните наплатени премии од осигурениците намалени за износот на платени штети и трошоците на Друштвото.

Цел на Друштвото е да заработува приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корекција со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и по ризични.

Друштвото го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување и на имот и одговорност кон трети лица и е краткорочно. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан, предмет на одредени лимити или надминувања.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Друштвото го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Здравствено осигурување

Карактеристики

Друштвото исто така склучува и договори за здравствено осигурување во Република Македонија.

Според овие договори се исплаќаат средства за покривање на медицински услуги и болнички трошоци во фиксен износ за секој ден поминат во болница од страна на осигуреникот.

Вообичаено осигуреникот е покриен само за дел од медицинските трошоци или му се исплаќа фиксен износ без оглед на реалните трошоци.

Управување со ризикот

Здравственото осигурување е примарно изложено на ризик од потребата за болнички третман. Друштвото управува со ризикот преку медицинско следење со цел да се осигури дека тековните премии се во согласност со здравствената состојба на осигуреникот и неговата фамилијарна медицинска историја.

Развој на штети

Друштвото нема презентирано информација за развојот на штети т.е споредба меѓу исплатените штети и резервата, првенствено поради тоа што тие типично се разрешуваат во рок од една година.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(ii) Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значително концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(iii) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително негативно влијание врз паричните текови на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се - вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик, како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврките по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

(и) Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во краткорочни депозити во банки.

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Заеднички обврски

Друштвото има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Друштвото во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Друштвото како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2017

	Инструменти со фиксна каматна стапка							
	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматоносни
Средства	1,229,201,852	194,526,369	-	-	163.270.837	290,115,167	129,832,943	451.456.536
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	29,911,851	17,611,851	-	-	-	-	-	12,300,000
Финансиски вложувања расположливи за продажба	560,810,054	32,851,185	-	-	160.665.708	237,460,218	129,832,943	-
Депозити, заеми и останати пласмани	183,126,463	127,866,385	-	-	2,605,129	52,654,949	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	83,152,048	-	-	-	-	-	-	83,152,048
Побарувања од непосредни работи на осигурување	169,789,916	-	-	-	-	-	-	169,789,916
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	144,021,518	-	-	-	-	-	-	144,021,518
Останати побарувања	16,206,695	-	-	-	-	-	-	16,206,695
Парични средства и парични еквиваленти	17,105,287	16,196,948	-	-	-	-	-	908,339
ABP	25,078,020	-	-	-	-	-	-	25,078,020
Обврски	1,049,573,446	-	-	-	-	-	-	1,049,573,446
Бруто технички резерви	803,129,186	-	-	-	-	-	-	803,129,186
Обврски од непосредни работи на осигурување	156,843,340	-	-	-	-	-	-	156,843,340
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	40,927,468	-	-	-	-	-	-	40,927,468
Останати обврски	48,673,452	-	-	-	-	-	-	48,673,452
Неусогласеност на средствата и обврските	179,628,406	194,526,369	-	-	163.270.837	290,115,167	129,832,943	(598.116.910))

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2016

	Инструменти со фиксна каматна стапка							
	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматносни
Средства	1,160,609,378	216,893,679	-	29,604,948	385,897,161	25,298,441	142,090,354	360,824,796
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	30,562,552	18,262,552	-	-	-	-	-	12,300,000
Финансиски вложувања расположливи за продажба	596,635,271	23,344,367	-	29,604,948	376,297,161	25,298,441	142,090,354	-
Депозити, заеми и останати пласмани	164,666,410	155,066,410	-	-	9,600,000	-	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	154,726,883	-	-	-	-	-	-	154,726,883
Побарувања од непосредни работи на осигурување	148,277,779	-	-	-	-	-	-	148,277,779
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	5,596,663	-	-	-	-	-	-	5,596,663
Останати побарувања	13,308,117	-	-	-	-	-	-	13,308,117
Парични средства и парични еквиваленти	21,009,318	20,220,350	-	-	-	-	-	788,968
АВР	25,826,385	-	-	-	-	-	-	25,826,385
Обврски	996,494,978	-	-	-	-	-	-	996,494,978
Бруто технички резерви	896,463,569	-	-	-	-	-	-	896,463,569
Обврски од непосредни работи на осигурување	9,324,026	-	-	-	-	-	-	9,324,026
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	50,458,183	-	-	-	-	-	-	50,458,183
Останати обврски	40,249,200	-	-	-	-	-	-	40,249,200
Неусогласеност на средствата и обврските	164,114,400	216,893,679	-	29,604,948	385,897,161	25,298,441	142,090,354	(635,670,183)

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)*Финансиски ризик (продолжение)**(iii) Кредитен ризик*

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Управувањето со кредитен ризик на Друштвото во најголема мера е законски регулирано со видовите на дозволени вложувања и ограничување на истите. Друштвото управува со кредитниот ризик такашто вложува само во законски дозволени инструменти.

Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во орочени депозити во домашни банки, не се очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските.

Друштвото редовно ја анализира наплатливоста на вложувањата расположливи-за- продажба и дадените заеми и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

	Побарувања по основ на осигурување		Други побарувања		Финансиски вложувања расположливи за продажба		Орочени депозити и дадени заеми		Побарувања по основ на реосигурување	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Сметководствена вредност на побарувања за кои Друштвото има издвоено исправка на вредноста	214,508,968	206,107,498	165,217,697	166,407,509	2,159,452	2,754,676	650,000	650,000		
Исправка на вредност на побарувањата	(164,978,775)	(158,902,910)	(160,034,888)	(160,219,204)	(2,159,452)	(2,754,676)	(650,000)	(650,000)	-	-
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	49,530,193	47,204,588	5,182,809	6,188,305	-	-	-	-	-	-
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста										
до 3 месеци	22,076,983	23,084,644	717,051	565,029	-	-	-	-	138,491,754	1,137,305
од 3 месеци до 12 месеци		-	311,028	14,347	-	-	-	-	61	24
над 12 месеци		-	296,641	310,645	-	-	-	-	219,241	219,202
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредност	22,076,983	23,084,644	1,324,720	890,021	-	-	-	-	138,711,056	1,356,531
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	98,182,739	77,988,547	9,699,165	6,229,792	560,810,054	596,635,271	183,126,463	164,666,410	5,310,463	4,240,132
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	334,768,690	307,180,689	176,241,582	173,527,322	562,969,506	599,389,947	183,776,463	165,316,410	144,021,519	5,596,663
Вкупна исправка на вредност	(164,978,775)	(158,902,910)	(160,034,888)	(160,219,205)	(2,159,452)	(2,754,676)	(650,000)	(650,000)	-	-
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	169,789,915	148,277,779	16,206,694	13,308,117	560,810,054	596,635,271	183,126,463	164,666,410	144,021,519	5,596,663

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(иии) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото претежно има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2017

	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	29,911,851	-	-	29,911,851
Финансиски вложувања расположливи за продажба	397,041,897	163,768,157	-	560,810,054
Депозити, заеми и останати пласмани	164,675,462	18,451,001	-	183,126,463
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	83,152,048	-	83,152,048
Побарувања од непосредни работи на осигурување	169,789,916	-	-	169,789,916
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	144,021,518	-	144,021,518
Останати побарувања	14,472,687	1,734,008	-	16,206,695
Парични средства и парични еквиваленти	15,929,424	1,168,133	7,730	17,105,287
АВР	25,078,020	-	-	25,078,020
Вкупно средства	816,899,257	412,294,865	7,730	1,229,201,852
Бруто технички резерви	803,129,186	-	-	803,129,186
Обврски од непосредни работи на осигурување	156,779,075.53	64,264	-	156,843,340
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	40,621,942	305,526	40,927,468
Останати обврски	47,931,315	742,139	-	48,673,453
Вкупно обврски	1,007,839,577	41,428,345	305,526	1,049,573,448
Нето вредност	(190,940,320)	370,866,520	(297,796)	179,628,404

Финансиски ризик (продолжение)

Валутен ризик

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2016

	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	30,562,552	-	-	30.562.552
Финансиски вложувања расположливи за продажба	357,675,778	238,959,493	-	596.635.271
Депозити, заеми и останати пласмани	164,666,410	-	-	164.666.410
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	154,726,883	-	154.726.883
Побарувања од непосредни работи на осигурување	148,277,779	-	-	148.277.779
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	4,549,185	1,047,478	-	5.596.663
Останати побарувања	11,545,481	1,748,055	14,581	13.308.117
Парични средства и парични еквиваленти	18,694,367	2,314,951	-	21.009.318
АВР	25,826,385	-	-	25.826.385
Вкупно средства	761.797.937	398.796.860	-	1.160.609.378
Бруто технички резерви	896,463,569	-	-	896.463.569
Обврски од непосредни работи на осигурување	9,324,026	-	-	9.324.026
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	48,083,701	2,374,482	-	50.458.183
Останати обврски	38,889,070	1,360,130	-	40.249.200
Вкупно обврски	992.760.366	3.734.612	-	996.494.978
Нето вредност	((230.962.429))	395.062.248	-	133.692.274

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)*Финансиски ризик (продолжение)*

(ив)

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Друштвото ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири обврските што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава највисок износ.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги превземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ив) Ризик на ликвидност(продолжение)

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2017 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	29,911,851	29,911,851
Финансиски вложувања расположливи за продажба	32,851,185	-	160,665,708	237,460,218	129,832,943	560,810,054
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	103,937,265	79,189,198	-	183,126,463
Дел за соосигурување и реосигурување во брuto техничките резерви	83,152,048	-	-	-	-	83,152,048
Побарувања од непосредни работи на осигурување	98,182,739	42,904,871	28,524,290	178,015	-	169,789,916
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	5,310,463	138,491,753	61	219,241	-	144,021,518
Останати побарувања	10,648,587	2,420,991	305,321	2,831,797	-	16,206,695
Парични средства и парични еквиваленти	17,105,287	-	-	-	-	17,105,287
ABP	25,078,020	-	-	-	-	25,078,020
	272,328,329	183,817,614	293,432,645	319,878,469	159,744,794	1,229,201,851
Обврски						
Бруто технички резерви	3,645,295	799,483,891	-	-	-	803,129,186
Обврски од непосредни работи на осигурување	156,843,340	-	-	-	-	156,843,340
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	40,819,957	107,511	-	40,927,468
Останати обврски	48,579,264	-	-	94,189	-	48,673,453
Вкупно обврски	209,067,899	799,483,891	40,819,957	201,700	-	1,049,573,447
Рочна неусогласеност	63,260,429	(615,666,277)	252,612,688	319,676,769	159,744,794	179,628,405

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ив) Ризик на ликвидност (продолжение)

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2016 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	30,562,552	30,562,552
Финансиски вложувања расположливи за продажба	23,344,367	29,604,948	376,297,161	25,298,441	142,090,354	596,635,271
Депозити, заеми и останати пласмани	-	165,410	81,701,000	82,800,000	-	164,666,410
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	154,726,883	-	-	-	-	154,726,883
Побарувања од непосредни работи на осигурување	77,988,547	42,179,685	28,005,845	103,702	-	148,277,779
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	4,240,132	1,137,304	25	219,202	-	5,596,663
Останати побарувања	9,579,533	624,201	323,901	2,780,482	-	13,308,117
Парични средства и парични еквиваленти	21,009,318	-	-	-	-	21,009,318
ABP	25,826,385	-	-	-	-	25,826,385
	316,715,165	73,711,548	486,327,932	111,201,827	172,652,906	1,160,609,378
Обврски						
Бруто технички резерви	-	896,463,569	-	-	-	896,463,569
Обврски од непосредни работи на осигурување	9,324,026	-	-	-	-	9,324,026
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	49,241,882	1,216,300	-	50,458,182
Останати обврски	33,307,435	-	-	6,941,765	-	40,249,200
	42,631,461	896,463,569	49,241,882	8,158,065	-	996,494,977
Рочна неусогласеност	274,083,704	(822,752,021)	437,086,050	103,043,762	172,652,906	164,114,401

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

(в) Управување со капиталот

Друштвото е должно во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работата и класите во рамките на неживотното осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, законски утврдениот капитал на Друштвото треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргина на солвентност и на гарантниот фонд од ЕУР 3.000.000.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

6. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Кредити и побарувања	Чувани до достасаност	Расположливи за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2017						
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	560,810,054	-	560,810,054	560,810,054
Депозити, заеми и останати пласмани	183,126,463	-	-	-	183,126,463	183,126,463
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	83,152,048	-	-	-	83,152,048	83,152,048
Побарувања од непосредни работи на осигурување	169,789,915	-	-	-	169,789,915	169,789,915
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	144,021,518	-	-	-	144,021,518	144,021,518
Останати побарувања	16,206,695	-	-	-	16,206,695	16,206,695
Парични средства и останати парични еквиваленти	17,105,287	-	-	-	17,105,287	17,105,287
Средства	613,401,926	-	560,810,054	-	1,174,211,980	1,174,211,980
Останати обврски	-	-	-	48,673,453	48,673,453	48,673,453
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	156,843,340	156,843,340	156,843,340
Обврски	-	-	-	205,516,793	205,516,793	205,516,793
31 декември 2016						
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	596,635,271	-	596,635,271	596,635,271
Депозити, заеми и останати пласмани	164,666,410	-	-	-	164,666,410	164,666,410
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	154,726,883	-	-	-	154,726,883	154,726,883
Побарувања од непосредни работи на осигурување	148,277,779	-	-	-	148,277,779	148,277,779
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	5,596,663	-	-	-	5,596,663	5,596,663
Останати побарувања	13,308,117	-	-	-	13,308,117	13,308,117
Парични средства и останати парични еквиваленти	21,009,318	-	-	-	21,009,318	21,009,318
Средства	507,585,170	-	596,635,271	-	1,104,220,441	1,104,220,441
Останати обврски	-	-	-	40,249,200	40,249,200	40,249,200
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	9,324,026	9,324,026	9,324,026
Обврски	-	-	-	49,573,226	49,573,226	49,573,226

7. Оперативни сегменти

Продукти, услуги и главни потрошувачи

Основна дејност на Друштвото е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во Република Македонија.

Приходот на Друштвото е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од вложувања и приходи од реосигурители.

Фирмата нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход.

	Република Македонија	Остаток од Европа	Вкупно
2017			
Приходи од бруто премија од осигурување	783,313,135	-	783,313,135
Финансиски приход	23,284,398	-	23,284,398
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	7,317,292	7,317,292
Нетековни средства	167,194,761	-	167,194,761
2016			
Приходи од бруто премија од осигурување	751,534,355	-	751,534,355
Финансиски приход	20,566,448	-	20,566,448
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	8,474,047	8,474,047
Нетековни средства	157,708,521	-	157,708,521

* Ги вклучува и недвижностите и опремата и нематеријалните средства

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2017:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурување и соосигурување(-)	Промена во бруто резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	74,562,680	-	(2,401,721)	305,555	72,466,513
2 Здравствено осигурување	1,363,443	-	1,626	-	1,365,069
3 Моторни возила(каско)	120,785,775	(692,551)	(9,304,623)	10,233	110,798,835
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	186,432	-	(1,727)	-	184,705
7 Стока во превоз	2,789,905	(304,710)	(81,316)	64,688	2,468,567
8 Имот од пожар	56,562,843	(20,096,342)	2,023,841	81,792	38,572,134
9 Други осигурувања на имот	84,931,833	(33,830,227)	(4,389,033)	4,299,873	51,012,447
10 Одговорност-моторни возила	390,948,504	(16,201,018)	(674,379)	(900,304)	373,172,805
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	831,791	-	(44,653)	-	787,138
13 Општа одговорност	13,525,168	(5,921,983)	(821,066)	208,800	6,990,920
14 Осигурување на кредити	-	-	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	3,513,526	(2,617,619)	(187,138)	-	708,769
16 Финансиски загуби	3,313,971	(580,852)	(679,899)	(32,957)	2,020,263
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	29,997,264	-	1,767,340	(320,249)	31,444,355
Вкупно премии	783,313,135	(80,245,300)	(14,792,747)	3,717,431	691,992,519

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2016:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурување и соосигурување(-)	Промена во бруто резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	66,916,186	(754,616)	(3,219,487)	594,749	63,536,831
2 Здравствено осигурување	1,260,425	-	24,907	-	1,285,331
3 Моторни возила(каско)	107,882,607	(516,224)	(6,912,749)	-	100,453,633
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	182,178	-	(12,052)	-	170,126
7 Стока во превоз	3,250,038	(179,705)	(167,125)	-	2,903,208
8 Имот од пожар	64,428,712	(24,806,659)	6,228,810	(2,200,508)	43,650,356
9 Други осигурувања на имот	83,113,356	(25,772,518)	(5,305,635)	3,953,559	55,988,762
10 Одговорност-моторни возила	383,380,586	(13,120,037)	(13,383,097)	-	356,877,452
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	765,698	-	86,444	-	852,142
13 Општа одговорност	7,083,632	(1,526,177)	2,896,245	(4,053,242)	4,400,458
14 Осигурување на кредити	-	-	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	47,856	-	11,327	-	59,183
16 Финансиски загуби	2,616,544	(825,654)	891,986	(430,800)	2,252,076
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	30,606,537	(407,807)	(2,394,363)	320,248	28,124,615
Вкупно премии	751,534,355	(67,909,397)	(21,254,789)	(1,815,994)	660,554,175

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2017:

		Вкупно ликвидирани штети	Приходи од регресни побарувања (-)	Учество на реосигурителите во ликвидираните штети (-)	Промени на бруто резервираните штети (+/-)	Промена во резервираните штети за делот на реосигурувањето (+/-)	Нето
1	Осигурување од незгода	26,660,791	-	-	(2,562,914)	-	24,097,877
2	Здравствено осигурување	451,091	-	-	147,448	-	598,539
3	Моторни возила(каско)	94,433,836	(1,892,635)	(995,104)	12,051,253	(1,860,000)	101,737,350
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	817,277	-	-	(195,538)	-	621,739
7	Стока во превоз	1,436,442	(150,000)	-	614,581	-	1,901,023
8	Имот од пожар	9,431,701	-	(727,088)	1,440,588	(531,874)	9,613,327
9	Други осигурувања на имот	182,441,295	-	(148,936,327)	800,416	(4,181,912)	30,123,472
10	Одговорност-моторни возила	175,086,103	(6,721,967)	-	(18,230,846)	-	150,133,290
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13	Општа одговорност	54,321,277	-	(37,892,498)	(100,119,158)	81,866,052	(1,824,327)
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-
16	Финансиски загуби	-	-	-	460,213	-	460,213
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	10,894,992	-	-	(2,969,226)	-	7,925,766
Вкупно		555,974,805	(8,764,602)	(188,551,017)	(108,563,183)	75,292,266	325,388,269

Во декември 2017 година, Сава Осигурување, ја ликвидираше штетата на НЛБ Банка во износ од ЕУР 2,25 милиони или МКД 142,794 илјади (80% од износот на штетата). Штетата беше 100% реосигурана и беше платена на 9ти и 10ти јануари 2018 година.

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (продолжение)

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2016:

	Вкупно ликвидирани штети	Приходи од регресни побарувања (-)	Учество на реосигурителите во ликвидираните штети (-)	Промена на бруто резервираните штети (+/-)	Промена во резервираните штети за делот на реосигурувањето (+/-)	Нето
1 Осигурување од незгода	25,634,880	(50,441)	-	140,399	-	25,724,838
2 Здравствено осигурување	112,728	-	-	(148,762)	-	(36,034)
3 Моторни возила(каско)	65,261,625	(3,447,059)	-	(6,171,200)	-	55,643,366
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	-	-	-	809,546	-	809,546
7 Стока во превоз	361,352	-	-	55,856	-	417,208
8 Имот од пожар	14,393,518	-	(28,173)	(2,443,101)	2,918	11,925,162
9 Други осигурувања на имот	44,799,862	(4,629)	(2,794,844)	(6,588,935)	(399,372)	35,012,082
10 Одговорност-моторни возила	136,222,769	(4,577,871)	-	42,704,249	-	174,349,147
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13 Општа одговорност	11,135,715	(1,823,310)	(8,850,449)	(20,560,976)	16,080,349	(4,018,671)
14 Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-
16 Финансиски загуби	559,193	-	-	-	-	559,193
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	11,783,710	-	-	(277,354)	-	11,506,356
Вкупно	310,265,352	(9,903,310)	(11,673,466)	7,519,722	15,683,895	311,892,193

САВА осигурување а.д. Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2017 година

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (продолжение)

Основни коефициенти на работењето

		бруто меродавен коефициент		бруто трошковен коефициент		Бруто комбиниран коефициент (збир од меродавен и трошковен коефициент)		Бруто штетен коефициент	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
1	Осигурување од незгода	40.4%	33.4%	41.6%	40.3%	82.0%	73.7%	38.2%	35.8%
2	Здравствено осигурување	-2.8%	43.8%	40.6%	32.9%	37.8%	76.7%	8.9%	33.1%
3	Моторни возила(каска)	55.1%	93.8%	41.3%	39.4%	96.4%	133.2%	57.3%	76.6%
4	Шински возила(каска)	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
5	Воздухоплови	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
6	Пловни објекти	475.9%	336.6%	40.1%	63.0%	515.9%	399.6%	0.0%	438.4%
7	Стока во превоз	13.5%	70.2%	40.9%	46.7%	54.5%	116.9%	11.1%	46.1%
8	Имот од пожар	16.9%	18.6%	42.0%	42.1%	58.9%	60.7%	22.3%	16.7%
9	Други осигурувања на имот	49.1%	227.5%	41.6%	45.7%	90.7%	273.2%	53.9%	214.8%
10	Одговорност-моторни возила	47.1%	38.5%	41.0%	39.6%	88.1%	78.1%	34.3%	43.1%
11	Одговорност-воздухоплови	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
12	Одговорност-пловни објекти	0.0%	0.0%	40.2%	35.1%	40.2%	35.1%	0.0%	0.0%
13	Општа одговорност	-112.7%	-360.5%	36.3%	38.1%	-76.4%	-322.4%	131.5%	401.6%
14	Осигурување на кредити	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
15	Осигурување на гаранции	0.0%	0.0%	41.2%	28.4%	41.2%	28.4%	0.0%	0.0%
16	Финансиски загуби	15.9%	17.5%	39.0%	45.2%	54.9%	62.7%	21.4%	0.0%
17	Правна заштита	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
18	Туристичка помош	40.8%	25.0%	41.3%	47.1%	82.1%	72.0%	38.5%	36.3%
	Неживотно осигурување	42.2%	57.1%	41.2%	40.7%	83.4%	97.8%	40.0%	69.9%

10. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2017	2016
Приходи од камати од депозити во банки	3,830,552	3,480,445
Приходи од камати од Гарантен фонд	495,989	632,723
Приходи од камати по обврзници	15,971,897	15,668,787
Капитална добивка од продажба на акции и удели	779,267	429,038
Позитивни курсни разлики	2,206,692	354,479
Останати приходи од камати	-	976
Вкупно	23,284,398	20,566,448

11. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	2017	2016
Приходи од Гарантен фонд по регресни побарувања	3,936,605	5,015,288
Приходи за услужни штети	795,457	278,247
Останати осигурително технички приходи	534,025	2,572,751
Вкупно	5,266,087	7,866,286

12. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2017	2016
Отпис на останати обврски	7,631,046	-
Приходи од камати по задоцнети плаќања	6,818,578	18,019,267
Останати приходи	3,998,536	3,949,231
Вкупно	18,448,160	21,968,498

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2017	2016
Трошоци за стекнување	178,489,478	175,587,122
Трошоци за провизија	57,124,379	58,138,217
Останати трошоци за стекнување	121,330,209	121,306,690
Трошоци за вработени во продажна мрежа	90,289,804	92,661,077
Трошоци за маркетинг	20,625,468	20,384,608
Трошоци за репрезентација	7,907,527	5,791,892
Трошоци за печатење обрасци	2,507,410	2,469,113
Промена во одложени трошоци за стекнување	34,890	(3,857,785)
Административни трошоци	134,928,660	123,132,491
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	11,537,106	11,297,205
Трошоци за вработените	58,844,784	51,130,475
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност	1,535,212	1,390,244
Останати административни трошоци	63,011,558	59,314,567
Закупнина	16,104,451	14,800,756
Трошоци за телекомуникации	7,882,964	7,802,934
Професионални и интелектуални услуги	10,740,926	10,922,834
Трошоци за енергија	3,553,262	3,427,062
Банкарски услуги, платен промет	2,392,879	2,146,610
Трошоци за услуги за одржување	4,863,128	5,167,066
Трошоци за обезбедување	1,352,568	1,554,088
Административни такси	826,899	623,729
Трошоци за канцелариски и потрошен материјал	1,746,777	1,921,908
Отпис на ситен инвентар	3,292,978	1,246,905
Трошоци за потрошено гориво и топлотна енергија	1,334,764	1,226,272
Трошоци за надомест на службени патувања	2,979,585	2,905,319
Трошоци за стручно усовршување	562,641	923,632
Останати трошоци	5,377,736	4,645,452
Вкупно	313,418,138	298,719,613

Трошоците за вработените се искажани на позициите трошоци за вработени во продажна мрежа и трошоци за вработени. Ги опфаќаат платите на вработените, регрес, отпремнина и други лични примања.

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2017	2016
Трошоци за камати по кредити	45,938	
Негативни курсни разлики	2,123,060	790,918
Вкупно	2,168,998	790,918

15.

ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2017	2016
Противпожарен придонес и придонес за безбедност во сообраќајот	14,757,187	14,244,449
Трошоци за неосигурани возила	12,740,547	11,479,926
Останати трошоци за осигурување	12,673,155	12,901,844
Вкупно	40,170,889	38,626,219

16.

ДРУГИ РАСХОДИ

	2017	2016
Попусти при плаќање во готово	23,391,705	22,904,307
Расходи за камата за задоцнето плаќање	6,476,069	6,962
Останати финансиски и други расходи	1,768,879	2,619,729
Загуба/Ослободување на загуба од обезвреднување на останати побарувања освен премија на осигурување	(184,315)	1,957,632
Останати расходи	247,412	44,048
Вкупно	31,699,750	27,532,678

17.

ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Пресметката на основната/разводната заработка по акција на 31 декември 2016 година е направена врз основа на добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од МКД ѝ (нето добивка за 2015: МКД 27.913.568) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2016 година од 18.326.

Добивка расположива за имателите на обичните акции

	2017	2016
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	22,027,183	28,679,517

Пондериран просечен број на обични акции

Број на акции

Издадени обични акции на 1 јануари	18,326	18,326
Издадени во текот на годината	-	-
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	18,326	18,326

Основна/разводната добивка по акција (денари)	1,202	1,565
--	--------------	--------------

18. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2017	2016
Данок на добивка	2,617,797	3,647,887
Вкупно	2,617,797	3,647,887
Бруто добивка	24,644,980	32,327,404
Пресметан данок по стапка од 10%	2,464,498	3,232,740
Зголемување за непризнати расходи за даночни цели	953,299	1,076,281
Намалени за даночен кредит	(800,000)	(661,134)
Данок од добивка по ефективна каматна стапка од 10,76%	2,617,797	3,647,887

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Промени во нематеријалните средства во текот на 2017 и 2016 година:

	Софтвер и лиценци	Инвестиции во тек и аванси	Вкупно
Набавна вредност			
На 1 јануари 2016	124,045,765	-	124,045,765
Набавки	3,545,650	117,574	3,663,224
На 31 декември 2016	127,591,415	117,574	127,708,989
На 1 јануари 2017	127,591,415	117,574	127,708,989
Набавки	4,952,981	(117,574)	4,835,407
Отпис	-	-	-
На 31 декември 2017	132,544,396	-	132,544,396
Амортизација			
На 1 јануари 2016	114,140,470	-	114,140,470
Амортизација за годината	5,143,761	-	5,143,761
Отпис	-	-	-
На 31 декември 2016	119,284,231	-	119,284,231
На 1 јануари 2017	119,284,231	-	119,284,231
Амортизација за годината	4,809,327	-	4,809,327
На 31 декември 2017	124,093,558	-	124,093,558
Неотпишана вредност			
На 1 јануари 2016	9,905,295	-	9,905,295
На 31 декември 2016	8,307,184	117,574	8,424,758
На 1 јануари 2017	8,307,184	117,574	8,424,758
На 31 декември 2017	8,450,838	-	8,450,838

20. ЗЕМЈИШТЕ, НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

Промени во недвижностите и опремата во текот на 2017 и 2016 година:

	Објекти за дејност	Објекти кои не се наменети за основна дејност	Инвестиции во тек и аванси	Опрема	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2016	256,059,578	1,762,352	-	44,889,800	302,711,730
Набавки	-	1,595,659	-	5,704,352	7,300,011
Отпис/отуѓување	-	(1,595,659)	-	(563,616)	(2,159,275)
На 31 декември 2016	256,059,578	1,762,352	-	50,030,536	307,852,466
На 1 јануари 2017	256,059,578	1,762,352	-	50,030,536	307,852,466
Набавки	7,716,973	-	-	8,470,966	16,187,939
Отпис/отуѓување	-	-	-	(3,067,618)	(3,067,618)
На 31 декември 2017	263,776,551	1,762,352	-	55,433,884	320,972,787
Исправка					
На 1 јануари 2016	117,856,073	1,762,352	-	33,360,451	152,978,876
Амортизација за годината	1,974,581	-	-	4,178,863	6,153,444
Отпис	-	-	-	(563,616)	(563,616)
На 31 декември 2016	119,830,654	1,762,352	-	36,975,698	158,568,704
На 1 јануари 2017	119,830,654	1,762,352	-	36,975,698	158,568,704
Амортизација за годината	1,974,581	-	-	4,753,198	6,727,779
Отпис	-	-	-	(3,067,618)	(3,067,618)
На 31 декември 2017	121,805,235	1,762,352	-	38,661,278	162,228,865
Неотпишана вредност					
На 1 јануари 2016	138,203,505	-	-	11,529,349	149,732,854
На 31 декември 2016	136,228,924	-	-	13,054,838	149,283,762
На 1 јануари 2017	136,228,924	-	-	13,054,838	149,283,762
На 31 декември 2017	141,971,316	-	-	16,772,606	158,743,922

21. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

	% на учество	2017	2016
А. Вложувања во подружници			
Вложувања во Сава Стејшн	100.00%	12,300,000	12,300,000
Вкупно		12,300,000	12,300,000
Б. Вложувања во заеднички контролирани ентитети			
Вложувања во Гарантен фонд		17,611,851	18,262,552
Вкупно		17,611,851	18,262,552
Вкупно финансиски пласмани (А+Б)		29,911,851	30,562,552

Друштвото на 02.01.2015 година уплати MKD 12.300.000 како основачки влог во нов субјект, Сава стејшн-станција за технички преглед.

Вложување во Гарантниот фонд претставува депозит за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународното осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Депозитите на членовите се чуваат на посебна сметка во банка и Бирото е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

22. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

		2017	2016
А. Вложувања во должнички хартии од вредност			
Државни хартии од вредност со рок на доспевање до 1 год.		160,665,709	405,902,109
Државни хартии од вредност со рок на доспевање над 1 год.		367,293,160	167,388,795
Акции и удели во инвестициски фондови		32,851,185	23,344,367
Вкупно		560,810,054	596,635,271
Б. Вложувања во акции кои немаат активен пазар			
Табак АД Охрид	под 5%	2,159,452	2,159,452
Интернационал НИК АД Скопје	под 5%	-	-
Градинар АД	под 5%	-	595,224
Вкупно		2,159,452	2,754,676
Оштетување на вложувања во акции кои не котираат на официјален пазар			
		(2,159,452)	(2,754,676)
Вкупно		-	-
Вкупно вложувања расположливи за продажба		560,810,054	596,635,271

Вложувањата во обврзници се усогласени според последната пазарна цена на овие обврзници добиена од извештајот на Македонска берза која важела на датумот на билансот на состојба, при што разликата до објективната вредност е признаена во билансот на состојба како ревалоризациона резерва.

23. ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2017	2016
Орочени депозити во домашни банки	183,126,463	164,666,410
Дадени заеми	650,000	650,000
	183,776,463	165,316,410
Исправка на вредноста на дадените заеми	(650,000)	(650,000)
Вкупно	183,126,463	164,666,410

24. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2017	2016
Побарувања произлезени од договори за осигурување	323,085,378	294,821,878
Побарувања од посредници	11,683,312	12,358,811
Вкупно побарувања	334,768,690	307,180,689
Исправка на вредноста на побарувањата	(157,076,762)	(151,388,881)
Исправка на вредноста на побарувањата од застапници во осигурувањето	(7,902,012)	(7,514,029)
Вкупно исправка на вредност на побарувањата	(164,978,774)	(158,902,910)
Вкупно	169,789,916	148,277,779

Движењето на посебната резерва за побарувањата и исправката на вредноста на побарувањата произлезени од договори за осигурување во текот на годината се како што следи:

	2017	2016
На 1 јануари	158,902,910	151,817,397
Дополнителна исправка на вредност во добивката или загубата	11,371,848	12,795,216
Намалување на исправка поради отпис на побарувања	221,113	(192,607)
Ослободување на исправка на вредност	(5,517,097)	(5,517,096)
На 31 декември	164,978,774	158,902,910

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2017	2016
Побарувања за аванси, депозити и кауции	1,854,231	349,041
Побарувања по основ на камати	11,934,647	14,951,471
Други побарувања од вработени	947,412	432,408
Побарувања по основ на регрес	9,849,023	9,543,510
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	7,893,158	4,447,547
Останати побарувања	143,763,112	143,803,344
Вкупно бруто останати побарувања	176,241,583	173,527,321
Исправка на вредност на побарувања по основ на камати	(10,060,607)	(10,060,607)
Исправка на вредност на побарувања по основ на регрес	(8,122,995)	(8,307,311)
Исправка на вредност на останати побарувања	(141,851,286)	(141,851,286)
Вкупно исправка на вредност на останати побарувања	(160,034,888)	(160,219,204)
Вкупно нето вредност на останати побарувања	16,206,695	13,308,117

Движењето на исправката на вредност е како што следи:

	2017	2016
На 1 јануари	160,219,203	157,216,850
Дополнителна исправка на вредност на останати побарувања	-	32,943,205
Дополнителна исправка на вредност на регресни побарувања	205,526	358,412
Ослободување на исправката на вредност	(389,842)	(30,299,263)
Отпис	-	-
На 31 декември	160,034,887	160,219,204

26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2017	2016
Денарски сметки во комерцијални банки	14,992,855	17,917,695
Благајна	908,339	788,968
Девизни сметки	1,204,093	2,302,655
Вкупно	17,105,287	21,009,318

27. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Акционерски капитал

<i>Во број на акции</i>	Обични акции	
	2017	2016
На 1 јануари - целосно платени	18,326	18,326
Зголемување	-	
На 31 декември - целосно платени	18,326	18,326

На 31 декември 2016 година одобрените акционерски капитал се состои од 18,326 обични акции. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од една обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Акционерската структура на Друштвото е:

	Број на акции	% на учество
Позаваровалница САВА дд Словенија	16,964	92.57%
Премиум инвест ДООЕЛ Скопје	596	3.25%
Останати помали акционери (под 5%)	766	4.18%
	18,326	100.00%

Резерви на сигурност

Според Законот за супервизија во осигурувањето, Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви на сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

САВА осигурување а.д. Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2017 година

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2017			2016		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Пријавени штети	287,453,035	58,283,499	229,169,536	389,456,595	130,122,586	259,334,009
Настанати, но непријавени штети	145,621,607	1,825,153	143,796,454	155,601,253	5,278,333	150,322,920
Други технички резерви	16,294,455	-	16,294,455	8,793,084	-	8,793,084
Преносна премија	353,760,089	23,043,396	330,716,693	342,612,637	19,325,964	323,286,673
	803,129,186	83,152,048	719,977,138	896,463,569	154,726,883	741,736,686

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2017 година:

		Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
		Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1	Осигурување од незгода	20,818,952	-	20,818,952	17,317,746	-	17,317,746	38,136,698	-	38,136,698
2	Здравствено осигурување	109,481	-	109,481	186,688	-	186,688	296,169	-	296,169
3	Моторни возила(каска)	64,400,217	10,233	64,389,984	28,309,617	1,860,000	26,449,617	92,709,834	1,870,233	90,839,601
4	Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	108,180	-	108,180	613,800	-	613,800	721,980	-	721,980
7	Стока во превоз	780,821	64,688	716,133	918,222	-	918,222	1,699,043	64,688	1,634,355
8	Имот од пожар	26,447,048	6,478,463	19,968,585	12,267,914	674,337	11,593,577	38,714,962	7,152,800	31,562,162
9	Други осигурувања на имот	40,085,130	16,103,459	23,981,671	19,734,380	5,640,210	14,094,170	59,819,510	21,743,669	38,075,841
10	Одговорност-моторни возила	191,137,578	-	191,137,578	306,692,841	-	306,692,841	497,830,419	-	497,830,419
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	433,016	-	433,016	-	-	-	433,016	-	433,016
13	Општа одговорност	5,806,839	386,553	5,420,286	57,944,052	51,934,104	6,009,948	63,750,891	52,320,658	11,430,233
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	216,755	-	216,755	-	-	-	216,755	-	216,755
16	Финансиски загуби	1,468,962	-	1,468,962	460,350	-	460,350	1,929,312	-	1,929,312
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	5,592,405	-	5,592,405	1,278,192	-	1,278,192	6,870,597	-	6,870,597
Вкупно		357,405,384	23,043,396	334,361,988	445,723,802	60,108,651	385,615,151	803,129,186	83,152,048	719,977,138

САВА осигурување а.д. Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2017 година

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (продолжение)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2016 година:

		Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
		Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1	Осигурување од незгода	18,417,258	594,748	17,822,510	19,444,659	-	19,444,659	37,861,917	594,748	37,267,169
2	Здравствено осигурување	111,150	-	111,150	39,188	-	39,188	150,338	-	150,338
3	Моторни возила(каско)	55,095,683	-	55,095,683	16,257,987	-	16,257,987	71,353,670	-	71,353,670
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	105,987	-	105,987	809,600	-	809,600	915,587	-	915,587
7	Стока во превоз	699,838	-	699,838	303,600	-	303,600	1,003,438	-	1,003,438
8	Имот од пожар	28,470,772	6,396,672	22,074,100	10,827,579	107,071	10,720,508	39,298,351	6,503,743	32,794,608
9	Други осигурувања на имот	35,696,025	11,803,585	23,892,440	18,933,762	1,493,691	17,440,071	54,629,787	13,297,276	41,332,511
10	Одговорност-моторни возила	190,463,102	-	190,463,102	324,923,535	-	324,923,535	515,386,637	-	515,386,637
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	388,503	-	388,503	-	-	-	388,503	-	388,503
13	Општа одговорност	4,985,901	177,752	4,808,149	158,063,720	133,800,156	24,263,564	163,049,621	133,977,909	29,071,712
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	29,704	-	29,704	-	-	-	29,704	-	29,704
16	Финансиски загуби	788,888	32,958	755,930	-	-	-	788,888	32,958	755,930
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	7,359,826	320,249	7,039,577	4,247,302	-	4,247,302	11,607,128	320,249	11,286,879
Вкупно		342,612,637	19,325,964	323,286,673	553,850,932	135,400,918	418,450,014	896,463,569	154,726,883	741,736,686

29. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

Со состојба на 31 декември 2017 година, Друштвото има евидентирано долгорочни резервирања по основ на отпремнини за пензонирање и јубилејни награди во износ од 11.084.043 денари. (2016: 10.320.283 денари).

30. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2017	2016
Обврски по штети	155,230,926	8,582,485
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	1,612,414	741,541
Вкупно	156,843,340	9,324,026

31. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2017	2016
Останати непосредни работи на осигурување	8,387,885	9,386,050
Обврски за примени аванси по основ премија за осигурување и надомест на штети	3,750,871	10,079,402
Обврски кон добавувачи	6,140,192	7,874,867
Останати тековни обврски	11,905,903	12,908,881
Обврски по основ на финансиски вложувања	18,488,602	
Вкупно	48,673,453	40,249,200

32.

ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Друштвото е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 92,57% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото, поради што истото припаѓа на Групацјата на САВА РЕ од Словенија. Побарувањата од, обврските кон како и соодветните приходи и расходи со матичното друштво, останатите друштва во Групацјата и придружените друштва во 2017 и 2016 година се како што следува:

Трансакции со САВА РЕ (матично друштво)

	2017	2016
Побарувања од реосигурувачите за удели во штети	5,264,528	757,222
Побарувања од реосигурувачите по основ на провизија	1,359,023	1,448,907
Обврски кон реосигурувачите	29,278,160	47,957,027
Обврски по кредити	18,447,210	-
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	50,420,201	51,965,844
Приход од удел на реосигурувачот во штети	11,898,339	2,651,991
Приход од провизија од реосигурување	6,635,983	7,286,642
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	(3,044,736)	4,543,173
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	5,991,629	(154,385)

Трансакции со подружница

	2017	2016
Побарувања по основ на премија	-	-
Приходи по основ на премија	20,175	32,777
Останати приходи	-	-
Останати расходи	1,231,238	1,688,077

Трансакции со ентитети под заедничка контрола

	2017	2016
Обврски кон реосигурувачите	-	80,822
Останати обврски	64,264	(18,465)
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	3,119,157	(2,870,086)
Приход од удел на реосигурувачот во штети	734,400	-
Приход од провизија од реосигурување	218,386	203,527
Приходи од др. за осигурување по над. за обработка на услужни штети	66,367	77,824
Бруто исплатени штети	(627,891)	(438,621)
Останати трошоци	-	(258,345)

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

	2017	2016
Вработени со индивидуални договори-исплати по договори	18,032,801	20,438,362

Друштвото на 02.01.2015 година уплати MKD 12.300.000 како основачки влог во нов субјект, Сава Стејшн - станица за технички преглед.

**33. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ
ОБВРСКИ**

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Тие се предмет на детална анализа од страна на Друштвото и врз основа на очекуваниот исход се вклучени во резервите за пријавени штети (види белешка 28). Во дополние Друштвото е предмет на судски постапки кои не произлегуваат од договори за осигурување. Раководството не верува дека крајниот исход од овие постапки ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Друштвото.

Неизвесни даночни обврски

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години од поднесување на даночната пријава за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски коишто во оваа фаза не може да бидат утврдени со разумна точност. Сепак, раководството на Друштвото смета дека не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат материјално значајни обврски по овој основ.

**34. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА
РЕГУЛАТИВА**

На 31 декември 2017 година Друштвото е усогласено со барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви.

35. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По денот на изготвување на Билансот на состојба не се случиле настани од материјално значење, а кои имаат влијание на финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017.

ЕМБС: 04778529

Целосно име: САВА осигурување а.д. Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за неживотно осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2017

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	8.424.759,00			8.450.838,00
3	-- Останати нематеријални средства	8.424.759,00			8.450.838,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	149.283.762,00			158.743.923,00
5	-- Недвижности (006+007)	136.228.924,00			141.971.316,00
7	-- Градежни објекти	136.228.924,00			141.971.316,00
8	-- Постројки и опрема	13.054.838,00			16.772.667,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	791.864.233,00			773.848.369,00
15	-- II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	30.562.552,00			29.911.851,00
16	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во подружници	12.300.000,00			12.300.000,00
17	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	18.262.552,00			17.611.851,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	761.301.681,00			743.936.518,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	596.635.271,00			560.810.055,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	596.635.271,00			560.810.055,00
27	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	405.902.110,00			160.665.709,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	167.388.794,00			367.293.161,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	23.344.367,00			32.851.185,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	164.666.410,00			183.126.463,00
36	-- Депозити	164.666.410,00			183.126.463,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	154.726.882,00			83.152.048,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	19.325.964,00			23.043.396,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	135.400.918,00			60.108.652,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	167.182.560,00			331.109.092,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	148.277.780,00			169.789.915,00
53	-- Побарувања од осигуреници	143.432.998,00			166.008.614,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	4.844.782,00			3.781.301,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	5.596.663,00			144.021.518,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	13.308.117,00			17.297.659,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	5.683.746,00			9.619.185,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	4.890.864,00			1.874.040,00
60	-- Тековни даночни средства				1.090.964,00
61	-- Останати побарувања	2.733.507,00			4.713.470,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	21.009.319,00			17.105.287,00

65	- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	25.826.385,00	25.078.020,00
66	- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	1.318.317.900,00	1.397.487.577,00
67	- Ј. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	25.445.977,00	39.259.685,00
68	- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	310.804.353,00	336.277.684,00
69	- И. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	234.072.672,00	234.072.672,00
73	- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	-1.324.317,00	2.121.832,00
74	- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	16.458.827,00	26.018.666,00
75	- Законски резерви	16.458.827,00	26.018.666,00
79	- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	32.917.654,00	52.037.331,00
81	- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	28.679.517,00	22.027.183,00
86	- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	896.463.569,00	803.129.186,00
87	- Бруто резерви за преносни премии	342.612.637,00	357.405.384,00
89	- Бруто резерви за штети	551.598.541,00	443.035.357,00
90	- Бруто резерви за бонуси и попусти	2.252.391,00	2.688.445,00
94	- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	10.320.283,00	11.084.044,00
95	- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	10.320.283,00	11.084.044,00
99	- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	100.729.695,00	246.996.663,00
100	- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	9.324.027,00	156.843.340,00
101	- Обврски спрема осигуреници	8.582.485,00	155.230.926,00
103	- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	741.542,00	1.612.414,00
104	- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	50.458.183,00	40.927.468,00
105	- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	40.947.485,00	49.225.855,00
106	- Обврски по основ на финансиски вложувања		18.488.602,00
107	- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	19.465.452,00	12.138.756,00
108	- Обврски кон вработените	12.377.712,00	11.553.128,00
109	- Тековни даночни обврски	698.285,00	552.402,00
110	- Останати обврски	8.406.036,00	6.492.967,00
113	- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	1.318.317.900,00	1.397.487.577,00
114	- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	25.445.977,00	39.259.685,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	719.429.454,00			746.308.455,00
202	- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	660.554.175,00			691.992.518,00
203	- Бруто полисирана премија за осигурување	737.886.877,00			783.313.134,00
204	- Бруто полисирана премија за соосигурување	13.647.478,00			
207	- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	67.909.397,00			80.245.300,00
208	- Промена во резервата за преносна премија	21.254.789,00			14.792.747,00
210	- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	-1.815.994,00			3.717.431,00
211	- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	20.566.448,00			23.284.398,00
219	- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	20.566.448,00			23.284.398,00
220	- Приходи од камати	19.782.931,00			20.298.439,00
221	- Приходи по основ на курсни разлики	354.479,00			2.206.692,00
224	- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	429.038,00			779.267,00

225	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба	429.038,00	779.267,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	16.340.333,00	12.583.379,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	21.968.498,00	18.448.160,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	687.102.050,00	721.663.475,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	311.892.193,00	325.388.269,00
238	-- Бруто исплатени штети	310.265.352,00	555.974.805,00
239	-- Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	9.903.310,00	8.764.602,00
241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ ретроцесија	11.673.466,00	188.551.016,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	7.519.722,00	-108.563.184,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	-15.683.895,00	-75.292.266,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	-920.565,00	436.054,00
252	-- Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	-920.565,00	436.054,00
253	-- Промени во останати бруто технички резерви	-920.565,00	436.054,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	26.095.030,00	25.697.218,00
259	-- Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	3.190.723,00	2.305.513,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	22.904.307,00	23.391.705,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	298.719.614,00	313.418.138,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	175.587.122,00	178.489.478,00
263	-- Провизија	58.138.217,00	57.124.379,00
264	-- Останати трошоци	28.645.613,00	31.040.405,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	-3.857.785,00	34.890,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	92.661.077,00	90.289.804,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	123.132.492,00	134.928.660,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	11.297.205,00	11.537.106,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	51.130.475,00	58.844.784,00
270	-- Плати и надоместоци	31.985.023,00	36.993.726,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	3.074.514,00	3.564.004,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	9.971.806,00	11.502.101,00
273	-- Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	2.595.247,00	2.659.598,00
274	-- Останати трошоци за вработените	3.503.885,00	4.125.355,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	1.390.244,00	1.535.212,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	59.314.568,00	63.011.558,00
277	-- Трошоци за услуги	43.640.354,00	44.727.917,00
278	-- Материјални трошоци	8.678.995,00	10.769.523,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	6.995.219,00	7.514.118,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	790.918,00	2.168.998,00
287	-- Расходи од останати вложувања	790.918,00	2.168.998,00

	(288+289+290+291+294+295)		
288	-- Расходи за камати		45.938,00
289	-- Расходи за курсни разлики	790.918,00	2.123.060,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	38.626.219,00	40.170.889,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	38.626.219,00	40.170.889,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	11.898.641,00	14.383.909,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	7.270.271,00	6.075.865,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	4.628.370,00	8.308.044,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	32.327.404,00	24.644.980,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	32.327.404,00	24.644.980,00
312	-- Данок на добивка	3.647.887,00	2.617.797,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	28.679.517,00	22.027.183,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	210,00	211,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00	12,00
329	-- Добивка за годината	28.679.517,00	22.027.183,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	28.679.517,00	22.027.183,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
613	-- Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	127.591.415,00			132.544.397,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	119.284.231,00			124.093.558,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	8.307.184,00			8.450.838,00
625	-- Набавна вредност на градежни објекти	256.059.576,00			263.776.549,00
626	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на градежни објекти	104.527.137,00			104.527.137,00
627	-- Акумулирана амортизација на градежни објекти	15.303.515,00			17.278.097,00
628	-- Сегашна вредност на градежни објекти(< = АОП 007 од БС)	136.228.924,00			141.971.316,00
629	-- Набавна вредност на постројки и опрема	31.397.184,00			35.652.858,00
630	-- Акумулирана амортизација на постројки и опрема	20.809.354,00			21.177.357,00
632	-- Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008 од БС)	10.587.830,00			14.475.500,00
633	-- Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема	2.053.190,00			2.053.190,00
635	-- Акумулирана амортизација на информациска и телекомуникациска опрема	1.400.184,00			1.572.123,00
636	-- Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема(< = АОП 008 од БС)	653.006,00			481.067,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема	16.579.851,00			17.727.525,00
639	-- Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	14.765.849,00			15.911.486,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	1.814.002,00			1.816.039,00
656	-- Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	81.701.000,00			103.937.265,00
657	-- Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	82.800.000,00			79.189.198,00

671	-- Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	21.009.319,00	17.105.287,00
682	-- Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	3.820.996,00	6.140.192,00
683	-- Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка(< или = АОП 234 од БУ)	8.474.047,00	7.317.292,00
684	-- Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	1.390.244,00	1.535.212,00
685	-- Трошоци за наемнини(< или = АОП 277 од БУ)	14.800.756,00	16.104.451,00
686	-- Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.146.610,00	2.392.879,00
687	-- Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277 од БУ)	447.884,00	598.401,00
688	-- Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	7.802.934,00	7.882.964,00
689	-- Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	5.167.066,00	4.863.128,00
690	-- Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	26.974.682,00	29.325.594,00
691	-- Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	12.476.922,00	12.093.494,00
693	-- Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	1.921.908,00	1.746.777,00
694	-- Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	3.427.062,00	3.553.262,00
695	-- Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	2.469.113,00	2.507.410,00
697	-- Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	243.191,00	276.826,00
698	-- Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	1.246.905,00	3.292.978,00
699	-- Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	1.226.272,00	1.334.764,00
700	-- Останати материјални трошоци (< или = АОП 278 од БУ)	613.658,00	564.916,00
701	-- Трошоци за резервирања(< или = АОП 279 од БУ)	178.327,00	763.760,00
702	-- Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	132.500,00	120.499,00
703	-- Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	2.905.319,00	2.979.585,00
705	-- Трошоци за стручно усовршување(< или = АОП 279 од БУ)	923.632,00	562.641,00
707	-- Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	1.375.594,00	1.124.638,00
708	-- Трошоци за стипендии и награди на ученици и студенти(< или = АОП 279 од БУ)	118.392,00	59.196,00
710	-- Останати трошоци од работењето(< или = АОП 279 од БУ)	1.050.552,00	1.534.663,00
712	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	210,00	211,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2478	- 64.99 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, неспомнати на друго место	41.732.558,00			
2480	- 65.12 - Неживотно осигурување	704.575.897,00			

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

